

SAK:n toimintakertomus ja tilinpäätös 1999



ISBN 951-714-199-8

ISSN 0786-2288

Helsinki 2000

Toimintaympäristö.....	1
Yhteiskunnallinen toimintaympäristö ja työmarkkinapolitiikka.....	1
Hallintoelinten kokoukset.....	2
SAK:n valtuusto.....	2
Sääntömääräinen kevätkokous.....	2
Sääntömääräinen syyskokous.....	2
SAK:n hallitus.....	2
Edunvalvonnan painopisteet.....	3
Eduskuntavaaleihin ja hallitusohjelmaan vaikuttaminen.	3
Sopimusratkaisun valmistelu.....	3
SAK:n toiminnan kehittäminen	
Palkansaajakeskusjärjestöjen yhteistyö	
Työllisyyden parantaminen.....	4
Neuvottelukierrokseen valmistautuminen.	4
Budjettivaikuttaminen.....	4
Työaikapolitiikka.....	5
Työllisyysohjelmat.....	5
Veropolitiikka.....	5
Siirtyminen Emun kolmanteen vaiheeseen.....	5
Rakennerahasto-, alue- ja rakennepoliittika.....	6
Aikuiskoulutuksen kehittäminen.....	6
Harmaa talous.....	6
Oikeudenmukainen ostovoima ja sosiaalinen turvallisuus.....	7
Hyvinvointiyhteiskunta.....	7
Eläkelainsäädäntö.....	7
Työttömyys ja koulutuksen aikainen toimeentulo.....	7
Laadukas ja tasa-arvoinen työelämä.....	8
Työntekijöiden työsuhteaseman parantaminen.....	8
Työvoiman käytön pelisääntöjen kehittäminen.....	8
Oikeudenmukainen palkkaus.....	9
Työsuojelutason parantaminen.....	10
Työyhteisöjen kehittäminen.....	10
Työkyky ja ikääntyvät työntekijät.....	10
Teknologia ja tuottavuus.....	11
Työelämän tutkimus.....	11
Perhepolitiikka.....	12
Ay-oikeudet ja sopimusjärjestelmän ylläpito.....	12
Yleissitovuuden ylläpito.....	12
Paikallisen sopimisen kehittäminen.....	12

Kansainvälinen edunvalvonta.....	13
Työelämän perusoikeuksien vahvistaminen.....	13
Maailmankaupan pelisäännöt.....	13
Työvoiman kansainvälinen liikkuvuus.....	14
Solidaarisuustoiminta.....	14
EAY:n vaikuttamisen voimistaminen.....	14
EAY:n edustajakokous.....	15
Pohjoismainen yhteistyö.....	15
Lähialueyhteistyö.....	15
Kansainvälinen tiedottaminen.....	16
Vahva SAK.....	17
Järjestäytymisen edistäminen.....	17
Viestinnän parantaminen.....	17
Lehdet.....	20
Palkkatyöläinen.....	20
Löntagaren.....	20
Alueellisen toiminnan kehittäminen.....	20
Koulutustoiminta.....	21
SAK:n kulttuurirahasto.....	23
Jäsentutkimukset.....	23
Projektit.....	23
Työttömien ay-jäsenten tukiyhdistys - TATSI ry.....	23
Nuoret.....	24
Taloustietopalvelut.....	24
SAK:n taloudellisen ja toiminnallisen aseman arvio.....	25
Toimistopalvelut.....	25
Tietohallinto.....	25
Henkilöstöpolitiikka.....	26
Henkilöstö.....	26
Tilinpäätös.....	31
Jäsenyydet ja osakkuudet.....	49
Hallintoelimet.....	50
SAK:n valtuuston jäsenet ja varajäsenet.....	50
SAK:n hallituksen jäsenet.....	55
Tilintarkastajat.....	56
Johtoryhmä.....	57
Toimialaneuvottelukunnat.....	58
Jäsenmäärät.....	59
LAUSUNNOT.....	60
Löntagaren.....	65

Toimintaympäristö

Kansantalouden kokonaistuotanto kasvoi Suomessa runsaat kolme prosenttia vuonna 1999. Alkuvuonna tuotannon kasvu perustui kotimaiseen kysyntään. Syksyn aikana viennin veto nopeutui uudelleen ja myös kotimainen kysyntä vahvistui. Kasvunäkymät kaikkiaan vahvistuivat vuoden loppua kohden.

Taloukskasvun työllistävyys näkyi työpaikkojen tuntuvana lisäyksenä. Työllisten määrä lisääntyi noin 75 000 henkilöä eli 3,3 prosenttia. Vahva työvoiman kysyntä lisäsi myös työvoiman tarjontaa, erityisesti nuorten tuloa työmarkkinoille. Työttömyysaste aleni kertomusvuonna keskimäärin 10 prosenttiin edellisen vuoden 11,4 prosentista.

Inflaatio pysyi edelleen hitaana, mutta hintojen nousuvauhti kasvoi vuoden loppua kohden. Öljytuotteiden hinnat kohosivat tuntuvasti raakaöljyn maailmanmarkkinahintojen mukana; toisaalta kotimainen kustannuskehitys hidastui edelleen. Kuluttajahintaindeksi nousi vuoden aikana kaksi prosenttia. Kuluttajahinnat kohosivat vuodesta 1998 vuoteen 1999 keskimäärin 1,2 prosenttia. Työllisyyden paranemisen, ansiotason nousun ja verotuksen kevenemisen ansiosta palkansaajien reaalitytulot lisääntyivät yhteensä noin neljä prosenttia.

Kansainväliset suhdanteet vahvistuivat sitä mukaa kuin taloudellinen tilanne lähinnä Aasian kriisimaissa helpottui. Maailman kokonaistuotanto kasvoi vuonna 1999 noin kolme prosenttia eli lähes prosenttiyksikön nopeammin kuin kriisivuonna 1998. Yhdysvalloissa kokonaistuotanto kasvoi vuonna 1999 lähes neljä prosenttia, Japanissa yhden prosentin supistuttuaan edellisestä vuonna kolme prosenttia. EU-maiden keskimääräinen taloukskasvu jäi vaimeaksi, vain kahteen prosenttiin. Vuoden jälkipuoliskolla EU-alueen tuotannon kasvu vahvistui hieman. Myös näkymät seuraavan vuoden nopeammasta kasvusta kohentuivat loppuvuonna.

Yhteiskunnallinen toimintaympäristö ja työmarkkinapolitiikka

Vuoden 1999 alkupuolen merkittävä yhteiskunnallinen tapahtuma oli maaliskuun eduskuntavaalit. SAK pyrkii lisäämään jäsenistönsä äänestysaktiivisuutta ja valmisteli omat hallitusohjelmaa koskevat tavoitteensa. Eduskuntavaalien jälkeen muodostettiin pääministeri Paavo Lipposen johdolla uusi hallitus, jonka ohjelma ja kokoonpano tukevat kolmikantayhteistyön jatkumista ja sopimussyhteiskunnan käytäntöä.

SAK:n kevätvaltuuston päätöksen perusteella selvitettiin, onko edellytyksiä saavuttaa asetetut tavoitteet kokoavan työmarkkinaratkaisun avulla. Varsin perusteellisten ja laajojen selvitysten ja keskustelujen jälkeen kävi ilmi, että merkittävä osa SAK:n jäsenliitoista, 10 jäsenliittoa, ei pitänyt mahdollisena saada niitä tyydyttävää neuvottelutulosta aikaan tulopoliittisen kokonaisratkaisun avulla. Koska samaan aikaan edellytettiin, että mahdollinen tulopoliittinen ratkaisu olisi erittäin kattava, SAK:n hallitus totesi syyskuun lopussa pitämässään kokouksessaan, että edellytyksiä neuvottelujen käynnistämiseen ei ollut. - Näin aloitettiin valmistelut liitto-kohtaisesta neuvottelukierroksesta, jossa SAK:n tehtävänä oli lähinnä neuvottelujen etenemistä koskevan tiedon välittäminen ja liittojen avustaminen niiden sitä pyytäessä.

Hallintoelinten kokoukset

SAK:n valtuusto

Sääntömääräinen kevätkokous

SAK:n valtuusto kokoontui sääntömääräiseen kevätkokoukseen Kiljavan opistolle 7. ja 8.5.1999. Kokous hyväksyi SAK:n toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen vuodelta 1998 sekä myönsi tili- ja vastuuvapauden hallitukselle ja muille tilivelvollisille. Valtuusto käsitteli 12 liittojen tekemää esitystä.

Kokouksen julkilausumassa valtuusto painotti erityisesti, että EU:n puheenjohtajamaana Suomen on toimittava työllisyyden parantamiseksi ja edistettävä Euroopan työllisyys sopimusta. Valtuusto totesi myös, että ennen seuraavaan sopimuskautteen sitoutumista työmarkkinoiden sopimusjärjestelmää kehitetään ja yleissitovuutta vahvistetaan. Valtuusto velvoitti SAK:n hallituksen selvittämään alkusyksyyn mennessä, millaisilla kokoavilla työmarkkinaratkaisuilla tavoitteet voidaan saavuttaa.

Sääntömääräinen syyskokous

Valtuuston sääntömääräisessä syyskokouksessa 19. ja 20. 11.1999 Kiljavan opistolla hyväksyttiin SAK:n talous - ja toimintasuunnitelma vuodeksi 2000 ja käsiteltiin 16 jäsenliittojen tekemää esitystä. Valtuuston totesi päätöslausumassaan, että alkavalla liittotason neuvottelukierroksella kaikille sopimusaloille on saatava kohtuullisessa ajassa hyväksyttävissä oleva neuvottelutulos. Valtuusto kiirehti työ sopimuslakikomitean työtä ja edellytti, että työehtosopimuksen yleissitovuutta koskevat ratkaisut tehdään SAK:ta tyydyttävällä tavalla. Valtuusto vetosi myös, että SAK:laiset käyttäisivät aktiivisesti äänioikeuttaan tulevaisuuden presidentin vaaleissa.

Ulkoministeri Tarja Halonen vieraili valtuuston kokouksessa. Hän käsitteli puheessaan mm. Suomen EU-puheenjohtajuuden velvoitteita ja mahdollisuuksia vaikuttaa Unionin uudistumiseen ja laajentumiseen.

SAK:n hallitus

SAK:n hallitus kokoontui kuluneen vuoden aikana yhteensä 13 kertaa. Strategia-työ-seminaarissaan Sannäsin kartanossa 22. - 23.3. hallitus käsitteli strategia-työntöryhmien tulokset ja toimistossa työstetyt strategian ydinkohdat sekä SAK:n arvot. Toisessa seminaarissaan Kiljavalla 1.11. hallitus käsitteli sopimuskierron yhteistyökysymyksiä.

Hallitus käsitteli maalis- ja huhtikuun kokouksissaan SAK:n tavoitteita uuden hallituksen ohjelmaan ja hyväksyi osaltaan työmarkkinoiden keskusjärjestöjen työllisyyttä ja talouskehitystä käsittelevän kannanmäärittelyn sekä arvioi ohjelmatavoitteiden toteutumista. SAK:n tavoitteista valtion vuoden 2000 talousarvioon hallitus päätti kesäkuussa.

SAK hyväksyi osaltaan eurooppalaisten työmarkkinajärjestöjen määräaikaista työsuhteita koskevan puitesopimuksen. Hallitus käsitteli Kosovon kriisiä 12.4. kokouksessaan ja vetosi kannanotossaan rauhan palauttamiseksi Kosovoon sekä päätti lahjoittaa 100 000 markkaa pakolaisten auttamiseen.

Hallitus nimesi EAY:n 9. kongressin SAK:laiset edustajat huhtikuussa ja hyväksyi samalla päätöslausumaesityksiä koskevan lausunnon.

Kevään kokouksissa käsiteltiin ay-koulutuksen ja Kiljavan opiston kehittämistä, ja kehittämisen suuntaviivat hyväksyttiin syyskuussa.

Hallitus päätti käynnistää SAK:n historian III osan kirjoittamisen ja nimesi historia-toimikunnan ohjaamaan historiankirjoittamista.

i

Uudet jäsenet

Rautatievirkamiesliitto haki SAK:n jäsenyyttä ja se hyväksyttiin SAK:n jäseneksi 1.4.1999 alkaen.

;

Edunvalvonnan painopisteet

Eduskuntavaaleihin ja hallitusohjelmaan vaikuttaminen

SAK:n hallitus hyväksyi SAK:n hallitusohjelmataavoitteet maaliskuussa. Hallituksen muodostamisen jälkeen tehtiin SAK:n arvio hallitusohjelmasta. SAK jatkoi vuonna 1998 aloitettua yhteiskuntavaikuttamisen kehittämisprojektia. Alkuvuodesta projektin pääpaino oli äänestysaktiivisuuteen liittyvissä toiminnoissa sekä hallitusohjelmaan vaikuttamisessa. Kampanjaa varten tehtiin seuraavat aineistot: luottamushenkilöaineisto, esite, kaksi julistetta, tarra, AY-lehti alle 25-vuotiaille palkansaajille sekä Eväitä jaksamiseen -aineisto. Lisäksi SAK:lla oli lehti- ja tv-mainontaa. Ehdokkaille tehtiin oma aineisto.

SAK:n erityishuolena oli työväestön alhainen äänestysaktiivisuus. Syksyllä 1998 julkaistun tutkimuksen mukaan vain 52 prosenttia SAK:laisista aikoi äänestää eduskuntavaaleissa. Vaalien jälkeen tehtyjen selvitysten mukaan runsaat 60 prosenttia työväestöstä kävi äänestämässä. Äänestysaktiivisuuskampanjan voidaan arvioida tuoneen siis noin 100 000 SAK:laista vaaliurnille, mitä on pidettävä hyvänä saavutuksena. Myös SAK:n hallitusohjelmataavoitteet menestyivät kohtuullisesti Paavo Lipposen II hallituksen hallitusohjelmaa kirjoitettaessa.

Vaalien jälkeen jatkettiin yhteiskuntasuhteiden vahvistamista. SAK:n johto tapasi useimmat ministerit ja johtavia virkamiehiä kesän ja syksyn 1999 aikana. Syksyllä 1999 kutsuttiin hallituspuolueiden sekä Suomen Keskustan eduskuntaryhmät SAK:n vieraaksi. Loppusyksystä 1999 aloitettiin yhteiskuntavaikuttamisen tehostamisen valmistelu.

Sopimusratkaisun valmistelu

SAK:n valtuusto käsitteli keväällä sopimustilannetta ja totesi mm., että 1990-luvun puolivälin jälkeen tehdyt sopimusratkaisut ovat myötävaikuttaneet 200 000 uuden työpaikan syntymiseen. Valtuusto asetti seuraavat tavoitteet, sopimuskauteen sitoutumiselle: työmarkkinoiden sopimusjärjestelmää kehitetään ja yleissitovuutta vahvistetaan, työmarkkinoiden kesken sovitaan voitto- ja tulospalkkioiden käytönoton pelisäännöistä, työnantajien vastuuta henkilöstönsä koulutuksesta lisätään, ammattitutkintojärjestelmää työpaikoilla laajennetaan, koulutusvakuutuksen kolmas vaihe toteutetaan, palkansaajien ostovoiman ja palkankorotusten merkityksen on oltava suurempi kuin verokevennysten ja veroratkaisuissa painotetaan työllisyysyistä pienipalkkaisia.

SAK:n hallitus veloitettiin selvittämään alkusyksyyn mennessä, millaisilla kokoailla työmarkkinaratkaisuilla voidaan asetetut tavoitteet parhaiten saavuttaa. Asiaa valmisteltiin ja käsiteltiin yhteistyössä jäsenliittojen ja toimialaneuvottelukuntien kanssa aina syyskuulle, jolloin SAK:n hallitus tehtyjen selvitysten perusteella totesi,

että useat SAK:n jäsenliitot ovat ilmoittaneet ensisijassa tavoittelevansa liittokohtaista ratkaisua. Näin ollen tulopoliittinen kokonaisratkaisu kariutui.

SAK:n toiminnan kehittäminen

SAK:n toiminnan kehittämisen painopiste oli SAK:n strategiatyössä "SAK:n toimintalinjat 2001". Kevätkaudella painopiste oli hallituksen työryhmissä, jotka käsittelivät toiminnan kannalta kolmea keskeistä aihetta, sopimuspolitiikan kehittämistä, järjestöllistä kehittämistä ja SAK:n kv-edunvalvontaa, erityisesti Eurooppapolitiikkaa. Työryhmien raportit käsiteltiin seminaarissa maaliskuun lopulla. Tämän jälkeen työtä jatkettiin saadun palautteen perusteella. Liittokohtaisten neuvottelujen käynnistyessä, päätettiin strategiatyöhön palata vuoden 2000 keväällä liittoneuvottelujen päätyttyä.

Palkansaajakeskusjärjestöjen yhteistyö

Palkansaajakeskusjärjestöjen yhteistyö jatkui avoimen informaation ja hyvän yhteistyön merkeissä. Puheenjohtajat tapasivat toisiaan säännöllisesti, myös yhdessä työnantajajärjestöjen työmarkkinajohdon kanssa. Palkansaajakeskusjärjestöjen yhdyshenkilöt vastasivat asioiden ja kokousten valmistelusta. Järjestöjen asiantuntijat toimivat yhteistyössä asiakohtaisesti.

Työllisyyden parantaminen

Neuvottelukierrokseen valmistautuminen

Keskitetyn sopimusmahdollisuuden kaaduttua alkoivat liittokierroksen valmistelut. SAK:n strategiatyön mukaisesti asiaa valmisteltiin siten, että myös liittokierroksella moni keskitetyn kierroksen tavoitteista voisi toteutua. SAK:n hallitus ei tehnyt päätöksiä sopimusten sisältötavoitteista, vaan korosti keskusteluissaan liittojen vastaavan itse sopimuspolitiikastaan. Liittojen kesken toivottiin yhteistyötä ja yhteistä koordinoitua mm. sopimusvastaavien ja muiden asiantuntijoiden välillä. Tärkeänä pidettiin myös tiedon välittämistä sopimusten tavoiteasettelusta, neuvotteluaita-tilausta ja työnantajien reagoinnista eri aloilla ja sektoreilla.

Liittojen tavoiteasetteluissa nousi esiin noin neljän prosentin kustannusvaikutus ja laadullisissa asioissa mm. palkkausrakenteiden uudistaminen, tulos- ja voittopalkkioiden pelisäännöt, luottamushenkilöiden toimintaoikeuksien parantaminen ja työaikakysymyksistä mm. helatorstain työaikaa lyhentävä tavoite.

Budjettivaikuttaminen

SAK:n hallitus esitti budjettitavoitteensa kesäkuussa. Esille nostettiin mm. verotuksen painopisteen muuttaminen työn tekemistä ja teettämistä suosivaan suuntaan, vuokra-asuntotuotannon voimakas lisääminen sekä panostukset työssä jaksamiseen ja osaamiseen. Ikääntyvien pitkäaikaistyöttömien oikeus työttömyyspäivärahaan ja eläkkeeseen vaadittiin myös säilytettäväksi.

Budjettiriihi pidettiin poikkeuksellisesti heinäkuussa. Ennen budjettiriihen alkamista SAK antoi kannanoton, jossa painotettiin työllisyyden parantamista, kiinnitettiin huomiota henkilöstön kohteluun kilpailuttamisen yhteydessä sekä vaadittiin pitkäaikaistyöttömyyden katkaisun edellyttämiä riittäviä työllisyysmäärärahoja. Väliittömästi budjettiriihen päättymisen jälkeen annetussa kannanotossa todettiin budjetin yleislinjaus hyväksi, mutta erityisesti työllisyysmäärärahojen arvioitiin jäävän liian

vähäisiksi. Hallitus siirsi veropolitiikan keskeiset ratkaisut tehtäväksi sopimusneuvotteluiden yhteydessä.

Budjetin julkistamisen jälkeen annetussa SAK:n kannanotossa nostettiin erityisesti esille huoli ammatillisen koulutuksen tulevaisuudesta ja vaadittiin kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tuotannon lisäämistä. SAK:n asiantuntijoiden yksityiskohtainen arvio budjetista toimitettiin jäsenliittojen käyttöön syyskuussa. Syksyn aikana vaikutettiin budjetin linjauksiin mm. eduskuntakuulemisten kautta.

Työaikapoliittikka

Työaikapoliittikkaa käsiteltiin tupon yhteydessä pysyväksi sovitussa yhteisessä työaikatyöryhmässä. Työryhmä julkaisi syksyllä raportin eurooppalaisista työaikatratkaisuksista. Raportti paneutui erityisesti Saksan, Ranskan ja Englannin työaikatratkaisuihin. Siinä käsiteltiin myös EU:n yleistä työaikapoliittikkaa sekä OECD:n näkemyksiä ja tutkimustuloksia kansainvälisestä työaikakehityksestä.

Syksyllä järjestettiin Suomessa laaja kolmikantainen työaikaseminaari osana Suomen EU:n puheenjohtajuutta. Työmarkkinajärjestöt olivat keskeisesti mukana seminaarin rakentamisessa. Palkansaajakeskusjärjestöt julkistivat syksyllä yhteisen työaikamuistion palkansaajien työaikatoiveista.

Työllisyysohjelmat

EU:n työllisyyspolitiikan suuntaviivojen mukaisesti SAK osallistui työllisyydenhoidon kansallisen toimintaohjelman valmisteluun. SAK:n tavoitteiden painopisteinä olivat ikääntyneiden pitkäaikaistyöttömien työ- ja kuntoutumismahdollisuudet, elinikäinen oppiminen ja sitä koskevat järjestelyt työpaikoilla sekä työn uudelleenorganisointi nykyistä mielekkäämmäksi ja tuottavammaksi. Tavoitteet julkaistiin myös ruotsin ja englannin kielellä, toimitettiin EU:n komission edustajille ja julkaistiin SAK:n internet-sivuilla. Tältä pohjalta valmisteltiin myös työmarkkinajärjestöjen yhteinen muistio toimintaohjelman valmistelusta vastaaville virkamiehille. Valmistunut toimintaohjelma ja sitä täydentävä muistio jaettiin hallitukselle tiedoksi.

Veropolitiikka

Keskeiset palkkaverotukseen liittyvät ratkaisut hallitus siirsi tehtäväksi syksyn työmarkkinaneuvottelujen yhteydessä. Kun tuloneuvottelut siirtyivät liittokohtaisiksi hallitus päätti odottaa neuvottelujen tuloksia. Vuoden 2000 veroratkaisujen vaihtoehtoista laadittiin taustamuistio SAK:n hallitukselle.

EU-tasolla veroasiat eivät juuri edistyneet Suomen puheenjohtajakaudella. Sen sijaan EU-maiden valtiovarainministerit päättivät, että EU käynnistää työvaltaisten palvelualojen arvonlisäverokokeilun, jossa jäsenvaltiot voivat halutessaan tilapäisesti soveltaa eräille palvelualoille yleistä verokantaa alempaa verotusta. SAK:n mielestä kokeilualoihin olisi pitänyt ottaa mukaan ravintoloiden ja henkilöstöravintoloiden ruokatarjoilu. Talouspoliittinen ministerivaliokunta päätti, että Suomi ei osallistu kokeiluun.

Siirtyminen Emun kolmanteen vaiheeseen

Tammikuun 1. päivänä Suomen ja kymmenen muun EU-maan siirtyminen Emun kolmanteen vaiheeseen ja yhteiseen valuuttaan euroon (€) sujui joustavasti. Samalla rahapolitiittinen valta siirtyi Euroopan Keskuspankille. Jo vuoden 1998 lopussa eurooppalaiset keskuspankit päättivät alentaa korkoja kasvun, työllisyyden ja kulluttajien luottamuksen vahvistamiseksi. Vuoden aikana EKP kuitenkin jälleen nosti ohjaukorkojaan, osin markkinakorkojen nousun seurauksena. Dollariin nähden

euro heikkeni vuoden aikana, mikä paransi euromaiden kansainvälistä kilpailukykyä mutta toisaalta se tulkittiin euron heikkoudeksi.

Keskustelu EKP:n avoimuudesta jatkui koko vuoden. Suomen Pankki omaksui uuden avoimemman tiedotuspolitiikan ja ryhtyi julkaisemaan ennusteensa. Vuoden alussa myös Emu-puskurirahastojen toiminta alkoi. Ulkomailla kiinnostus Suomen omaleimaiseen ratkaisuun pysyi korkeana. SAK:n puskurirahastoja koskevaa aineistoa ovat kääntäneet mm. Tanskan ja Portugalin keskusjärjestöt.

Rakennerahasto-, alue- ja rakennepolitiikka

Toimintavuoden aikana valmisteltiin Euroopan Sosiaalirahaston seuraavan ohjelmakauden 2000 - 2006 toimintalinjoja. SAK esitteli työllisyyden ja koulutusmahdollisuuksien parantamiseen liittyvät tavoitteet muistiossa, jossa otettiin kantaa työllisyyden hoidon kansallisen toimintaohjelman suuntaviivoihin.

Aikuiskoulutuksen kehittäminen

Koulutusvakuutuksen jatkovalmistelu ns. III vaiheen toteuttamiseksi käynnistyi SAK:n ja muiden työmarkkinajärjestöjen aloitteesta. Maaliskuussa valtioneuvosto asetti työryhmän selvittämään työssä olevien koulutusaikaisen toimeentulon kehittämistä. Ryhmä teki asiasta yksimielisen esityksen vuoden lopussa. Ratkaisussa keskitetään aikuistuki Koulutus- ja erorahaston hoidettavaksi ja tuen tasoa korotetaan.

SAK kiinnitti huomiota ammatillisen aikuiskoulutuksen rahoituksen tuntuvaan vähenemiseen budjettikannanotossaan. Ammatillisen lisäkoulutuksen rahoitusjärjestelmän muuttamista valtionosuusperusteiseksi valmisteltiin toimintavuoden ajan. SAK vaikutti valmistelutyöhön siten, että koulutustarjonta vastaisi työmarkkinoiden tarpeita.

SAK oli edustettuna monissa valmistelu- ja neuvotteluelimissä, joiden työ liittyi koulutuksen kehittämiseen. SAK:n tulosopimustavoitteissa painottui ammatillisen koulutuksen kehittäminen. Tavoitteissa oli aloitteita sekä työttömien että työssä olevien koulutusmahdollisuuksien lisäämiseen. Työmarkkinajärjestöjen yhteinen henkilöstön kehittämistä käsitellyt työryhmä toimi koko vuoden ajan.

Harmaa talous

Valtion vuoden 2000 talousarvion valmisteluun vaikuttamisen yhteydessä SAK esitti näkemyksensä tarvittavista harmaan talouden ja talousrikollisuuden vastaisista toimenpiteistä. Myöhemmin syksyllä SAK toimitti valtioneuvoston jäsenille kirjelmän, joka sisälsi toimenpide-esityksiä mm. veronkierron ehkäisemiseksi ja ammattiliittojen toimintamahdollisuuksien lisäämiseksi harmaan talouden torjunnassa.

Oikeudenmukainen ostovoima ja sosiaalinen turvallisuus

Hyvinvointiyhteiskunta

Osana yhteiskuntavaikuttamisen projektia SAK valmisti eduskuntavaaliaineiston, jossa yhtenä keskeisenä teemana oli pohjoismaisen hyvinvointi- ja sopimusyhteiskunnan vahvistaminen. Aineisto toimitettiin kaikille halukkaille eduskuntavaaliedokkaille sekä hallitusohjelmasta neuvotteleiden puolueiden edustajien käyttöön. Palkansaajien sosiaaliturvaa ja hyvinvointiyhteiskuntaa koskevat kysymykset olivat erityisen huomion kohteena myös SAK:n edustajien ja hallituksen ministereiden tapaamisissa.

Eläkelainsäädäntö

SAK vaikutti keskeisesti siihen, että työmarkkinajärjestöjen ja eläkelaitosten edustajat pääsivät kesällä tyydyttävään ratkaisuun yksityisen sektorin varhaiseläkkeitä ja niiden rahoitusta koskevista muutoksista. Julkisen sektorin työmarkkinaosapuolet neuvottelivat omat ratkaisunsa. SAK:n edustajat osallistuivat myös varhaiseläkkeitä koskevien lainmuutosten valmisteluun.

Toimintavuoden aikana jatkettiin työmarkkinajärjestöjen ja työeläkelaitosten työryhmässä myös työeläkekuntoutuksen varhentamista ja laajentamista koskevaa selvitystyötä. Työryhmän esitysten mukaisesti aloitettiin pilottiprojektit kuntoutuksen varhentamisesta työterveyshuollon, työeläkelaitoksen ja kuntoutuslaitoksen yhteistyönä.

SAK aktivoi työeläkejärjestelmän kilpailua koskevaa sosiaali- ja terveysministeriön käynnistämää selvitystyötä pitämällä yhteyttä tehtävän saaneisiin selvitysmiehiin. Lisäksi SAK antoi selvitysmiesten väliraportista laajan lausunnon.

Työttömyys ja koulutuksen aikainen toimeentulo

SAK selvitti työttömyysturvan muuttuneiden karenssisäännösten vaikutuksia karenssien lukumäärään. Jäsenliitoille ja työttömyyskassoille tehdyn kyselyn mukaan karenssien lukumäärissä ei ollut tapahtunut merkittävää muutosta karenssien pidentämisen johdosta. Työministeriölle toimitettiin esitys karenssien määräytymiseen ja karenssikäytäntöön liittyvien epäkohtien poistamisesta.

Työttömyysturvalakia muutettiin mm. työssäkäyntialueiden määräytymisen ja sovitellun päivärahan enimmäiskeston osalta. SAK vaikutti siihen, että lakiin kirjattiin määräys siitä, että työssäkäyntialueita määrittäessä asiasta antaa lausunnon paikallinen työvoimatoimikunta. SAK esitti, että soviteltuun päivärahaan ei säädettäisi enimmäisaikaa. Eduskunta kuitenkin päätti enimmäiskeston palauttamisesta.

Uuden työttömyysvakuutusrahaston toiminta käynnistyi ja palkansaajapuoli tuli mukaan rahaston hallintoon. Nopean talouskasvun ja hyvän työllisyyskehityksen johdosta Emu-puskurirahastoihin kertyi rahaa arvioitua nopeammin. Vuoden 2000 työttömyysvakuutusmaksut vahvistettiin ensimmäistä kertaa työttömyysvakuutusrahaston esityksestä.

Laadukas ja tasa-arvoinen työelämä

Työelämän kehittämisessä korostui vaikuttaminen eduskuntavaalien jälkeen hallitusohjelman sisältöön, Euroopan Unionin säädösvalmisteluun sekä useisiin keskeisiin työläinsäädäntöhankkeisiin. EAY:n kongressi ja sen yhteydessä pidetty tasa-arvokonferenssi sekä suomen EU-puheenjohtajuus edellyttivät panostamista eurooppatason edunvalvontaan sekä osallistumista kolmikantaiseen eurooppatason yhteistyöhön. Työsopimuslakikomitea jatkoi toimintavuoden aikana työtään. Useimmat tulopoliittisen sopimuksen perusteella asetetut työryhmät lopettivat työnsä. Toiminnan painopisteinä olivat työsopimuslain uudistamisen lisäksi työkykyä ylläpitävän toiminnan kehittäminen, työsuojelu ja työterveys, ikääntyneiden asema työelämässä, tulospalkkaus, henkilöstörahistot, tasa-arvo, paikallinen sopiminen ja muu työyhteisöjen yhteistyön kehittäminen.

Työntekijöiden työsuhteaseman parantaminen

Vuonna 1995 aloittaneen työsopimuslakia uudistavan komitean viimeisimmän määräajan piti päättyä 31.10.1999, mutta komitea sai kolmen kuukauden lisääjän työnsä loppuunsaattamista varten. Jatkoajan myöntämiseen liittyi komitean puheenjohtajan tekemä kompromissiesitys keskeisistä komitean työtä jarruttaneista kiistakysymyksistä. Marraskuun kokouksessaan SAK:n hallitus piti mahdollisena jatkaa työtä puheenjohtajan esittämältä pohjalta. Komiteatyön loppusuoralla sekä työntekijä- että työnantajapuoli joutuivat luopumaan monista tavoitteistaan, jotta kolmikantaisen lainvalmistelun hengessä olisi rakennettavissa mahdollisimman laaja yhteisymmärrys lain sisällöstä.

Puheenjohtajan ehdotus parantaa eräissä kysymyksissä työntekijöiden kannalta lain nykytasoa. Selkeimmin palkansaajia vastaan tultiin työehtosopimuksien yleis-sitovuuskysymyksissä ja työvoiman vuokrauksessa. Lyhyiden työsuhteiden irtisanomisaikojen lyhentäminen metallin mallin mukaisesti oli myönnytys työnantajille. SAK:n hallitus piti puutteena, että edustavimman työehtosopimuksen periaate ei sisälly esitykseen. SAK korosti, että vuokratyöntekijän työsuhteessa on sovellettava käyttäjäyrityksen noudattamaa työehtosopimusta. SAK piti tärkeänä, että lakimuutoksilla ei heikennetä korkeaan järjestäytymiseen perustuvaa sopimusjärjestelmää.

Eduskunta hylkäsi helmikuussa lakiesityksen yksityisyyden suojasta työelämässä ja edellytti, että hallitus valmistelee uuden esityksen yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa ja ottaa huomioon eduskunnan valiokuntien lausunnot. Valiokuntien käsittelyssä katsottiin, että lakiehdotuksiin sisältyi oikeusturvan ja perusoikeus-suojan kannalta puutteita. Laki oli tarkoitettu täydentämään henkilötietojen käsittelystä erikseen säädetyn henkilötietolain säännöksiä. Uusi laki sääntelisi mm. työntekijän henkilötietojen ja terveydentilaa koskevien tietojen käsittelyä, työntekijöiden testaamista, geneettistä tutkimusta työhön otettaessa tai työsuhteen aikana sekä teknistä valvontaa työpaikalla.

Uusi henkilötietolaki tuli voimaan kesäkuun alussa. Henkilörekisterilain periaatteille rakentuva uusi laki saattoi Suomen kansallisen lainsäädännön vastaamaan EY:n tietosuojadirektiiviä. Uudistus lisää rekisteröityjen tiedonsaantioikeuksia. SAK piti lakia säädettäessä tärkeänä, että uusi säännös ei aiheuta ongelmia ay-jäsenyyttä sisältävän tiedon käsittelyssä.

Työvoiman käytön pelisääntöjen kehittäminen

Syksyn 1997 tulopoliittisen sopimusratkaisun myötä perustettu keskusjärjestöjen välinen työvoiman käytön pelisääntöjä pohtinut työryhmä sai elokuussa valmiiksi tietoaaineiston työvoiman käytöstä. Kovin paljon konkreettista työryhmä ei saanut aikaiseksi, sillä työnantajapuoli halusi tiukasti pysyä toimeksiannossa ja laatia vain

työvoiman käyttöön liittyvän tietoaaineiston, eikä ottaa suoraan kantaa työvoiman käytön periaatteisiin ja muutostarpeisiin esimerkiksi vuokratyövoiman käytössä.

Epätyypilliset työsuhteet EU-tasolla

Euroopan tasolla jatkettiin valmistelua työntekijöiden aseman turvaamiseksi epätyypillisessä työssä. Vaikeiden neuvottelujen jälkeen eurooppatason työmarkkinaosapuolet pääsivät tammikuussa neuvotteluratkaisuun määräaikaista työtä koskevasta puitesopimuksesta. Euroopan Ammatillinen Yhteisjärjestö EAY sekä työnantajien järjestöt UNICE ja CEEP allekirjoittivat sopimuksen 18.3.1999. Sopimus mahdollistaa määräaikaisten sopimusten käytön rajoittamisen ja varmistaa tasavertaisen kohtelun. Euroopan unionin neuvosto antoi 28.6.1999 puitesopimuksen täytäntöönpanoa koskevan direktiivin. Vuokratyö jätettiin puitesopimuksen ulkopuolelle. Työmarkkinaosapuolten tarkoituksena on kuitenkin neuvotella vastaava vuokratyötä koskeva sopimus. SAK:n hallitus myönsi marraskuussa EAY:lle neuvotteluvalltuudet. EAY:n hallitus käsitteli neuvottelutavoitteita joulukuun kokouksessaan.

Muu EU:n säädösvalmistelu

Laki lähetetyistä työntekijöistä tuli voimaan 16.12.1999. Uusi säädös valmisteltiin työministeriön asettaman kolmikantaisen työryhmän esityksen pohjalta. Lailla toteutettiin lähetettyjä työntekijöitä koskevan ns. komennustyödirektiivin aiheuttamat lainsäädännön muuttamistarpeet. SAK edellytti, että ulkomaalaisten Suomessa tehtävässä työssä turvataan suomalaisen työlainsäädännön ja työehtosopimusten noudattaminen.

Oikeudenmukainen palkkaus

Työympäristöosasto antoi jäsenliitoille neuvontapalvelua työn vaativuuden arviointijärjestelmien ja tulos- ja voittopalkkiojärjestelmien kehittämisessä. Siivousalan työn vaativuuden arviointijärjestelmä valmistui ja sen koulutus alkoi.

Työmarkkinajärjestöjen työnarviointityöryhmä (TASE) teetti tutkimuksen, Palkkakanustavuuden tukijärjestelmät, joka julkistettiin syksyllä. Hankkeessa oli mukana kahdeksan eri alojen yritystä. Tutkimus osoitti, että työn vaativuutta, työntekijän suoritusta tai henkilökohtaista panosta ei palkansaajien mielestä oteta palkkauksessa huomioon riittävästi.

Keskusjärjestöjen yhteinen työryhmä selvitti tulospalkkaukseen liittyviä palkkateknisiä käsitteitä. Työryhmän raportti selkeytti rajausta palkkiopalkkojen ja tulospalkkauksen välillä sekä kirkasti tulospalkkio- ja voittopalkkio-käsitteiden sisältöä palkkioiden perusteista käsin.

Tulospalkkausta käsittelevä Kansallisen tuottavuusohjelman osin rahoittama TKK:n tutkimus osoitti, että useimmat tulospalkkajärjestelmät eivät toimi niin, että niille asetetut tavoitteet saavutettaisiin. Järjestelmät, joiden kehittämisessä henkilöstö on edustettuna, toimivat muita paremmin. Tutkimustulokset vahvistivat SAK:n ja liittojen perusteluja vaatimukselle tulospalkkauksen pelisääntöjen luomisesta sopimukseen.

Tulopoliittisen sopimuksen yhteydessä käynnistetty valmistelutyö henkilöstörahas-tojen kehittämiseksi valmistui. Työn pohjalta valmisteltiin henkilöstörahas-tolain osauudistus, joka astui voimaan 1.1.2000.

Työsuojelutason parantaminen

SAK vaikutti hallitusohjelmaan sisältyvän työsuojelulainsäädännön kokonaisuudistuksen käynnistämiseen. Työntekijä- ja työnantajakeskusjärjestöjen kanssa neuvoteltiin työsuojelulainsäädännön uudistamiseen tähtäävän selvitystyön muodoista ja aikataulusta. SAK kirjelmöi sekä STM:öön että EU:n komissioon EU:n työsuojelulainsäädännön saattamiseksi asianmukaisesti kansallisesti voimaan.

*

SAK oli valmistelemassa työturvallisuuslain ja työsuojelun valvontalain osauudistusta sekä tupakansavun syöpävaarallisuutta koskevia säädöksiä. SAK oli mukana laatimassa työtapaturmien torjunnan suuntaviivoja ja painoalueita koskevaa toimintapoliittista muistiota ja osallistui tapaturma- ja ammattitautilainsäädännön uudistamistyöhön.

SAK:n tavoite työterveyshuollon lainsäädännön tarkistamiseksi vastaamaan työelämän vaatimuksia kirjattiin Suomen hallitusohjelmaan ja valmistelevaan työryhmään nimettiin SAK:n edustaja. Hallitusohjelman mukaisesti SAK oli STM:n ja KTM:n työryhmissä selvittämässä mahdollisuuksia edistää henkilöstötilinpäätösten käyttöönottoa yrityksissä ja laitoksissa työsuojelun edistämiseksi.

SAK vaikutti useissa kansainvälisissä yhteisöissä työsuojelua ja työterveyshuoltoa koskevien säännös- ja ohjelmauudistusten valmisteluun. Eurooppalaisessa työsuojelutoiminnassa SAK osallistui EU:n kolmikantaisten valmisteluelinten toimintaan sekä työturvallisuuden, työhygienian ja työterveyshuollon neuvoo-antavan komitean ja EU:n työterveys- ja työturvallisuusviraston työskentelyyn.

Työyhteisöjen kehittäminen

SAK julkaisi helmikuussa työhyvinvointia koskevan kirjasen "Eväitä jaksamiseen - Aineisto työuupumuksen ehkäisystä" sekä osallistui työssä jaksamista koskevaan jäsenistölle suunnattuun liitto- ja työpaikkakohtaiseen koulutukseen. SAK:n ehdotuksesta työssä jaksamisen toimenpideohjelma saatiin hallitusohjelmaan. Ohjelman johto- ja asiantuntijatyöryhmiin nimettiin SAK:n edustajat. STM:n ja KELA:n työryhmissä ja neuvottelukunnissa sekä työelämän tutkimuslaitosten yhteistyössä SAK vaatii ennalta ehkäisevän työterveyshuollon toiminnan ja korvauskäytännön kehittämistä.

Epätyypillisissä ja lyhyissä työsuhteissa olevien työntekijöiden työterveyshuollon ja työturvallisuuden tason parantamiseksi SAK osallistui STM:ssä rakennusalaan koskevaan työryhmään alan työterveyshuollon kehittämiseksi. SAK vaikutti myös työtapaturmavakuutuslaitosten liiton "pätkätöitä" ja työtapaturmia koskevan raportin sisältöön.

Tulopoliittisen sopimuksen perusteella tasa-arvoiset työyhteisöt työryhmä saattoi päätökseen tutkimushankkeen "hyvän ja tasa-arvoisen työpaikan kriteeristö". Suuren kiinnostuksen vuoksi hanketta päätettiin jatkaa.

Työkyky ja ikääntyvät työntekijät

SAK vaikutti työkykyä ylläpitävän toiminnan kehittämiseen STM:n ja KELA:n työterveyshuollon neuvottelukunnissa ja työryhmissä sekä tutkimuslaitosten toiminnassa. Vuoden aikana valmistui tulopoliittisessa sopimuksessa perustettujen työryhmien työkykyä ylläpitävän toiminnan kehittämisraportti. SAK vaikutti siihen, että raportin ehdotukset otetaan huomioon työelämän työkykyä ylläpitävän toiminnan kehittämisessä.

Mielenterveysongelmat on suurin ennenaikaisen työkyvyttömyyden syistä. SAK vaikutti STM:n alaisissa projekteissa vajaakuntoisten työllistyvyyden ja työssä jatkamisen parantamiseen sekä uusien toimintamallien kehittämiseen.

SAK:n edustaja oli EU:n komission väliaikaisissa työryhmissä valmistelemassa työpaikkaväkivaltaa sekä tuki- ja liikuntaelinten sairauksia ehkäiseviä suosituksia, ja toimi myös EAY:n työturvallisuus- ja työterveysviraston (TUTB) asiantuntijana työelämän stressiä koskevista kysymyksistä.

SAK osallistui Kansallisen Ikäohjelman neuvottelukunnan työhön ja korosti, että työelämän kehittäminen myös ikääntyvien tarpeita vastaavasti on välttämätöntä, jos halutaan nostaa keskimääräistä työstäpoistumisikää.

Teknologia ja tuottavuus

Tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoitus kasvoi kertomusvuonna odotetulla tavalla. Teknologian kehittämiskeskus teki vuoden aikana rahoituspäätöksiä 2,4 miljardilla markalla. Yhteensä Tekes rahoitti 2 404 tutkimus- ja kehityshanketta. Tiede- ja teknologianeuvosto valmisti syksyn aikana katsausta, jossa käsitellään tiedon ja osaamisen haasteita sekä otetaan kantaa lähivuosien teknologiapoliittisiin linjauksiin ja tutkimusrahoitukseen.

Tuottavuusasioita koskeva edunvalvontatyö painottui toimintaan kansallisen tuottavuusohjelman johtoryhmässä, sihteeristössä ja projekteissa. Tyrvännön Petäykseissä 8. - 9.9.1999 järjestetyn seminaarin teemana oli Tuottavuus ja työn tulevaisuus.

Tuottavuudella tulevaisuuteen ohjelma

Kulunut vuosi oli tuottavuusohjelman toisen vaiheen viimeinen. Kaikki ohjelman toisen vaiheen projektit päättyivät aikataulun mukaisesti. Ohjelma edisti merkittävästi tuottavuuteen liittyvää tutkimusta ja kehittämistoimintaa. Uuden ohjelmakauden, 2000 - 2003, painopisteiksi määriteltiin henkilöstön, työorganisaation ja yrittäjäkulttuurin kehittäminen sekä pienten ja keskisuurten yritysten tuottavuuden parantamiseen soveltuvien menetelmien kehittäminen ja tietotekniikan hyödyntäminen.

Rationalisointineuvottelukunnat

SAK-TT rationalisointineuvottelukunta järjesti Helsingissä seminaarin, jonka aiheena oli Kehittäjän valttikortit - yhteistyö ja tuottavuus. Seminaarissa esiteltiin uusia suomalaisia kansallisen tuottavuusohjelman projekteissa valmistuneita tuotannon ja hallinnon kehittämistyökaluja.

Työelämän tutkimus

SAK:n edustajat vaikuttivat työelämän tutkimustoiminnan painotuksiin Työsuojelurahastossa, Teknologian kehittämiskeskuksessa ja Työterveyslaitoksen hallinnossa. SAK:n edustajat osallistuivat myös Kansallisen työelämän kehittämisohjelman toteutukseen ja uuden ohjelmakauden valmisteluun. Tutkimuspolitiikan suuntauksiin vaikutettiin Valtion tiede ja teknologianeuvostossa sekä työministeriön tutkimuspolitiikan neuvottelukunnassa. Työorganisaatioiden muutoksia käsittelevä seminaari järjestettiin 7.-8.6.1999 Siikaranta-opistossa.

SAK:n edustaja toimi edelleen Euroopan elin- ja työolojen kehittämissäätöjen puheenjohtajistossa. Kansainvälinen yhteistyö oli edelleen aktiivista EAY:n, ETUIn ja EU:n DGV:n kanssa.

Perhepolitiikka

Perheen ja työelämän yhteensovittaminen sekä isän rooli nousivat eduskuntavaalien alla näkyvästi keskusteluun. SAK toi isätoimikunnan kuulemistilaisuudessa esiin näkemyksiä siitä, miten perheen ja työelämän tasa-arvoisempaan yhteensovittamiseen voitaisiin edetä. SAK vaikutti myös hallitusohjelman perhepolitiikkaa koskeviin linjauksiin. Maaliskuun alussa SAK järjesti perhepoliittisen seminaarin, jossa poliittisten puolueiden edustajat esittivät näkemyksiään.

SAK:n Työelämä-sarjassa ilmestyi uudistettu Perhevapaat -esite, joka lähetettiin jäsenliittojen käyttöön. SAK oli mukana työryhmässä, joka valmisti työministeriön uuden Perhevapaat -esitteen. SAK osallistui myös EU-tasolla käytävään keskusteluun perhepolitiikasta ja perheystävällisistä työpaikoista.

Ay-oikeudet ja sopimusjärjestelmän ylläpito

Yleissitovuuden ylläpito

Kysymys yleissitovuudesta oli työsopimuslakikomitean eräs keskeinen kiistakysymys. SAK tavoitteli lain uudistamista niin, että alan liittojen solmima työehtosopimus katsottaisiin yleissitovaksi sopimukseksi. Näin voitaisiin estää työvoiman polkumyynti ja turvata työsuhteen vähimmäisehdot riippumatta siitä onko työnantaja järjestäytynyt vai ei. Yleissitovuuden määrittelyssä käytettävissä olevat tilastot ja viranomais- ja tuomioistuinmenettely vaarantavat nykyisellään sekä työntekijöiden että työnantajien oikeusturvaa.

Komiteatyön loppusuoralla marraskuussa yleissitovuuskysymys ratkaistiin komitean puheenjohtajan kompromissiesityksellä. SAK:n oli vaikea hyväksyä ratkaisua, koska se ei sisällä periaatetta kunkin alan edustavimman sopimuksen toteamisesta yleissitovaksi. Sopimuksen edustavuutta arvioitaessa tullaan ottamaan huomioon muitakin tekijöitä kuin järjestäytyneiden työnantajien palveluksessa olevien määrä.

Paikallisen sopimisen kehittäminen

Vuoden alussa julkistettiin SAK:n paikallisen sopimisen projektin raportti "Isäntävaltaa ja vuoropuhelua". Sen pohjalta käynnistyi keskustelu paikallisen sopimisen ongelmista ja mahdollisuuksista työntekijöiden kannalta. SAK:n asiantuntijat osallistuivat aihealuetta koskeviin seminaareihin ja koulutustilaisuuksiin. Tulopoliittisessa sopimuksessa vuosille 1998 - 1999 päätetty Työsuojelurahaston rahoittama Paikallisen sopimisen ja luottamusmiesten aseman tutkimusohjelma julkaisi kolme väliraporttia.

Kansainvälinen edunvalvonta

Työelämän perusoikeuksien vahvistaminen

Ammattiyhdistys- ja ihmisoikeudet olivat toimintavuoden tärkeimmät asiat ammattiyhdistysliikkeen kansainvälisessä edunvalvontatyössä. Suomi ratifioi vuoden aikana viisi ILO:n yleissopimusta. Nämä olivat osa-aikatyötä koskeva sopimus nro 175, merenkulkijoiden työ- ja elinolosuhteiden tarkastuksia koskeva sopimus nro 178, merenkulkijoiden työnvälitystä koskeva sopimus nro 179, yksityisiä työnvälitystoimistoja koskeva sopimus nro 181 ja lapsityön pahimpien muotojen kieltämistä ja välittömiä toimia niiden poistamiseksi koskeva sopimus nro 182.

Kesäkuussa pidetty ILO:n 87. työkonferenssi hyväksyi yksimielisesti historiallisen yleissopimuksen nro 182, joka koskee lapsityön pahimpien muotojen kieltämistä ja välittömiä toimia niiden poistamiseksi. Yleissopimus vahvistaa ILO:n työhön pääsyn vähimmäisikää koskevaa sopimusta nro 138, joka on edelleen lapsityövoiman käytön kansainvälinen perusasiakirja. Työkonferenssi hyväksyi ILO:n toiminnan strategiset painopisteet, jotka ovat: työelämän perusperiaatteiden ja oikeuksien toteuttaminen kaikkialla, kunnon työllisyysmahdollisuuksien ja toimeentulon turvaaminen kaikille, sosiaalisen turvallisuuden vahvistaminen sekä kolmikannan ja sosiaalisen vuoropuhelun lujittaminen.

Pohjoismainen ja palkansaajajärjestöjen yhteistyö ILO-asioissa oli tiivistä. SAK, STTK ja Akava järjestivät ILO:oon liittyvän koulutustilaisuuden huhtikuussa.

EY:n piirissä työehtosopimusten periaatteiden merkitys vahvistui, kun EY:n tuomioistuin käsitteli kysymystä ovatko työehtosopimukset alisteisia EY:n kilpailusäännöille. EY:n tuomioistuin katsoi, että työehtosopimukset ovat niiden luonteen ja sosiaalisen tavoitteen vuoksi yhtä lailla perustamissopimusten suojaamia kuin kilpailusäännötkin. EY:n tuomioistuimen tulkinta vahvisti työehtosopimusten asemaa EY:n oikeudessa.

Jo ennen EY:n tuomioistuimen ratkaisua SAK ja muiden EU-maiden keskusjärjestöt käynnistivät työehtosopimustoiminnan ja EY:n kilpailuoikeuden välistä suhdetta koskevan tutkimuksen, jota EU:n komissio tukee taloudellisesti.

Maailmankaupan pelisäännöt

Joulukuussa pidetty Maailman Kauppajärjestön WTO:n kolmas ministerikokous avasi vilkkaan keskustelun työelämän perusoikeuksien kytkemisestä maailmankaupan kehitykseen ja kaupan vapauttamiseen. Seattlen kokous kuitenkin epäonnistui täysin, eikä uusien kauppaneuvottelujen aloittamisesta tai niiden sisällöstä pystytty päättämään.

Ammattiyhdistysliike jatkaa kuitenkin ponnisteluja työntekijöiden perusoikeuksien kunnioittamisen puolesta. Näiden ihmisoikeuksien vahvistamiseksi pyritään kasvattamaan kuluttajien tietoisuutta, suosimaan eettistä sijoittamista sekä edistämään suuryritysten eettisten koodien tai standardien käyttöönottoa. SAK liittyi Suomeen perustettuun "Reilun kaupan" merkkiä myöntävään yhdistykseen.

Työvoiman kansainvälinen liikkuvuus

Euroopan Unionissa käsiteltiin useita merkittäviä työvoiman sosiaaliturvaa ja liikkuvuutta koskevia komission esityksiä, joista tärkein on sosiaaliturvan koordinaatioasetuksen kokonaisuudistus. SAK osallistui kansalliseen keskusteluun asetuksen merkityksestä ja muokkaamisesta STM:ssä ja eduskunnan kuulemistilaisuuksissa sekä EAY:n kannanoton luonnosteluun.

SAK vaikutti STM:n työryhmässä ja eduskuntakuulemisissa Suomen kantaan lisäeläkkeiden yhteismarkkinoista, liikkuvuuden laajentamisesta kolmansien valtioiden kansalaisiin ja sosiaaliturvan uudistamisen strategiaan. SAK vaikutti myös EAY:n kantaan näissä asioissa.

Solidaarisuustoiminta

SAK panosti solidaarisuustyöhön sekä kansainvälisellä että kansallisella tasolla. Vuoden alkupuoliskon solidaarisuustoiminta kohdistui Kosovoan ja Länsi-Balkanille. SAK avusti hädässä olevia sekä suoraan että Vapaiden Ammattijärjestöjen Keskusliiton VAKLin välityksellä. SAK avusti vuoden aikana myös turkkilaisia veljesjärjestöjä maanjäristyksen uhrien auttamisessa.

Kehitysmaiden ay-liikkeiden kanssa tehtävää solidaarisuus- ja projektitoimintaa jatkettiin perinteiseen tapaan Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASKin kautta, jonka rahoitukseen ja hallintoon SAK panosti merkittävästi.

Lähialueilla tapahtuva projektitoiminta kehittyi yhä enemmän edunvalvonnalleen suuntaan EU-laajentumisen edistyessä. Yhdessä muiden suomalaisten ay-järjestön kanssa SAK osallistui laajaan Phare-hankkeeseen Virossa ja Tacis-hankkeeseen Karjalassa. Lisäksi SAK:lla oli muita koulutushankkeita Virossa, Latviassa ja yhteishankkeita Liettuassa. Vuoden lopulla suunnattiin Venäjän Karjalaan humanitaarinen avustusprojekti, johon palkansaajakeskusjärjestöjen ohella osallistui myös SAK:n henkilökuntaa.

EAY:n vaikuttamisen voimistaminen

Euroopan Ammatillinen Yhteisjärjestö EAY, jonka jäsen SAK on vuodesta 1974, on 1990-luvulla kasvanut yhdeksi merkittävimmistä Euroopan unionin ja sen toimielinten sekä Euroopan neuvoston toimintaan vaikuttavista etujärjestöistä. Sen neuvotteluvaltuuksia on lisätty sekä jäsenjärjestöjen päätöksin että EU-lainsäädännöllä.

EAY ajoi jäsentensä etuja EU:n elimissä ja Euroopan neuvostossa, yhteistyössä jäsenjärjestöjensä kanssa. Merkittävin muutos EAY:n toimintaympäristössä oli EU:n uudessa perustamissopimuksessa EAY:n aloitteesta syntynyt työllisyysosasto, jonka säädökset eurooppalaistavat työllisyyspolitiikkaa. SAK osallistui aktiivisesti Suomen kansalliseen prosessiin. Euroopan tason työllisyyspolitiikassa jäsenvaltiot sitoutuivat työllisyysopimukseen, jolla jäsenvaltiot yhdessä komission ja keskuspankin kanssa ja työmarkkinaosapuolia kuullen koordinoivat talous- ja työllisyyspolitiikkaansa.

Suomen puheenjohtajakausi toi SAK:lle runsaasti töitä. Maaliskuussa SAK yhdessä STTK:n ja AKAVAn kanssa luovutti pääministerille Suomen ay-liikkeen odotukset puheenjohtajakaudelle -muistion. EAY:n muistio Suomen hallitukselle, joka luovutettiin Suomen puheenjohtajuuden juuri alettua, oli pitkälti samansisältöinen. Puheenjohtajakauden aikana SAK oli mukana kolmen laajahkon kolmikantaisen kokouksen valmisteluissa. Lokakuussa pidettiin Helsingissä ministeritason tasavokkonferenssi ja työministeriön järjestämä työaikakonferenssi sekä marraskuus-

sa sosiaali- ja terveysministeriön järjestämä sosiaaliturvaa EMU-oloissa käsitellyt konferenssi.

Vuoden aikana EAY neuvotteli ja allekirjoitti työnantajien kanssa kolmannen puitesopimuksen. Kyseessä oli määräaikaisten työntekijöiden asemaa koskeva sopimus. SAK osallistui sopimuksen synnyttämiseen ja oli EAY:n neuvotteluvaltuuskunnassa.

EAY:n huomio kohdistui myös EU:n laajentumisneuvotteluihin, Euroopan lähialueisiin ja ulkosuhteisiin. Helsingin edustajakokouksen aikana perustettiin ns. Baltic Vision edistämään ay-yhteistyötä koko Itämeren piirissä. Joulukuussa perustettiin ns. Balkanin foorumi, jossa on myös EAY:n ulkopuolisia järjestöjä. EAY oli komission neuvonantajana Maailman kauppajärjestön WTO:n konferenssissa.

SAK:n sisäisenä valmisteluelimenä toimi jäsenliittojen ja SAK:n toimiston edustajista koostuva Eurooppa-valiokunta, joka kokoontui vuoden aikana 12 kertaa.

EAY:n edustajakokous

EAY:n järjestyksessään 9. varsinainen edustajakokous pidettiin Helsingin Finlandia-talossa 29.6.-2.7.1999. Kokous oli laajuudeltaan ja poliittiselta merkitykseltään suurin Suomessa pidetty kansainvälinen ay-kokous. Kokoukseen osallistui 418 kansallisten jäsenjärjestöjen ja 101 ammattisihteeristöjen äänioikeutettua edustajaa. Varaedustajat ja avustajat mukaan lukien Finlandia-talossa oli paikalla lähes 700 muualta Euroopasta tullutta osanottajaa. Edustajakokous sai suuren huomion sekä Suomen että muun Euroopan tiedotusvälineissä.

Edustajakokouksen valmisteluja oli tehty järjestön hallituksessa ja erityisessä kongressikomiteassa, joka aloitti työnsä syyskuussa 1998. Tämän valmistelutyön tuloksena edustajakokous hyväksyi kaksi asiakirjaa, yleispäätöslauselman ja työmarkkinasuhteitten eurooppalaistumista koskeneen erityispäätöslauselman. Edustajakokouksessa hyväksyttiin järjestölle myös uudet säännöt, joiden olennaisin muutos koski jäsenjärjestöjen äänen painoa seuraavassa edustajakokouksessa. Kokous valitsi uudelleen pääsihteeriksi Emilio Gabaglio ja puheenjohtajaksi Fritz Verzetnitschin tehtäviinsä sekä apulaispääsihteereinä jatkamaan Jean Lapeyren ja Erik Carlsundin.

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjolan Ammatillinen Yhteisjärjestö PAY oli pohjoismaisen yhteistyön tärkein kanava. PAY:lla oli vuoden aikana kaksi hallituksensa kokousta, kesäkuussa Islannissa ja lokakuussa Tanskassa. Laajin PAY:n vuonna 1999 järjestämä tapahtuma oli Riiassa marraskuussa pidetty Itämeren alueen ay-konferenssi. PAY:n Euroopan kysymyksiä ja Itämeren aluetta käsittelevät valiokunnat kokoontuivat kumpikin useita kertoja vuoden aikana. Perinteisiä kahdenvälisiä yhteyksiä eri pohjoismaihin pidettiin tiiviisti yllä. Ruotsin LO:n johto vieraili SAK:n johdon vieraana lokakuussa.

Lähialueyhteistyö

Lähialue maiden ay-järjestöjen toimintaedellytyksiä lisättiin sekä projektien että muiden kontaktien avulla. Erityishuomiota kiinnitettiin tiedon kulkuun ja saatavuuteen, ja näiden kysymysten edistämiseksi osallistuttiin ILO:n Baltia-projektiin.

Yhteistoimintaa lähialueilla tiivistettiin muiden pohjoismaisten ay-järjestöjen kanssa Pohjolan Ammatillisen Yhteisjärjestön PAY:n Itämerivaliokunnassa. Itämeriyhteistyössä olivat PAY:n järjestöjen ja Baltian maiden ohella mukana myös Saksan, Puolan ja Venäjän keskusjärjestöt. Tätä koskeva yhteistyöasiakirja allekirjoitettiin

kesällä Helsingissä ja syksyllä toimintaa linjattiin Riikassa pidetyssä Itämerikonferenssissa.

Kansainvälinen tiedottaminen

Kansainvälisen tiedotuksen resursseja käytettiin eniten EAY:n edustajakokouksen ja Suomen EU-puheenjohtajuuden tiedotukseen. EAY:n kokouksen tiedotuksen tukeminen merkitsi tiivistä yhteistyötä palkansaajajärjestöjen kansainvälisestä tiedotuksesta vastaavien kesken.

EAY:n kokouksen PSKJ-tiedotuksen strategiana oli kotimaisen näkökulman esillä pitäminen työelämän kysymyksissä. Kokouksen tiedotus hoidettiin hyvässä yhteisymmärryksessä järjestön omien tiedottajien kanssa. Yhteyksiä pidettiin mm. UM:n, valtioneuvoston, Suomen EU-puheenjohtajuussihteeristön ja internet-sivujen tiedottajiin. Lisäksi pidettiin tavallista tiiviimmin yhteyttä Suomen Brysselin EU-edustuston tiedottajiin.

PSKJ-tiedottaminen kohdistui pääasiassa valtamediaan. SAK:n kansainvälinen osasto järjesti SAKlaiselle ay-lehdistölle päivän koulutustilaisuuden EAY-asioista ja edustajakokouksesta 9.3. Lisäksi ay-lehdille järjestettiin tiedotustilaisuus kv-osaston vuoden 2000 toimintasuunnitelmasta. Ay-lehdille tuotettiin myös useita artikkeleita, jotka liittyivät EAY:n kokoukseen ja Suomen EU-puheenjohtajuuteen. EU-asioista tiedotettiin myös Talous- ja sosiaalikomitean näkökulmasta. TSK:n heinäkuun täysistunnon keskustelusta kansalaisjärjestöjen osallistumisesta EU:n toimintaan lähetettiin toimituksille lehdistötiedote.

ILO:n työkonferenssissa hyväksyttiin sopimus lapsityön pahimpien muotojen poistamisesta. Siitä järjestettiin lehdistötilaisuus ja samassa yhteydessä päätettiin edellisen vuoden kampanja "Leikki kaukana." SAK:n lapsityön vastainen kampanja jatkui suunnitelmilla hyödyntää tiedottamisessa ILO:n Pietarissa alkavaa katulapsikampanjaa. Perusoikeustiedottamisen ohella SAK:n kansainvälinen tiedotus hoiti aikaisempaa aktiivisemmin lähialuetiedottamista sekä Virossa että Karjalassa. Itämeren ay-verkoston kokouksesta tiedotettiin SAK Infon välityksellä kansainväliin järjestöihin.

Vuoden 1999 aikana tuotettiin seuraava materiaali:

- "SAK Info" -tiedote ilmestyi neljä kertaa (näistä yksi oli EAY:n kokoukseen valmistettu laajempi tiedote, joka toimi myös SAK:n perusesittelynä)
- Ns. vip-kalvosarja" - SAK:n englanninkielinen esittelykalvosarja
- Toimittajien käyttöön SAK:n englanninkielinen esittelykansio
- "Trade union news from Finland" -internetuutisten tuottamista jatkettiin SAK:n ja 11 jäsenliiton yhteistyönä toimittaja Juhani Artton kanssa
- Englanninkieliset internet-sivut uudistettiin ja niitä päivitettiin mm. Suomen EU-puheenjohtajuutta ajatellen
- PSKJ-yhteistyössä tuotettiin toimittajalahjaksi nahkaiset passinkannet

Vahva SAK

Järjestäytymisen edistäminen

SAK:n hallituksen strategiatyön vauhdittamana käynnistettiin syyskaudella Liikkeessä -niminen uuteen toimintakulttuuriin tähtäävä ja järjestäytymistä vahvistava projekti. Kevätkaudella tehdyn liittokierroksen perusteella kampanjalle laadittiin yleissuunnitelma ja aikataulu sekä asetettiin kuusi asiantuntijatyöryhmää pohtimaan toimenpide-esityksiä.

Kampanjalle nimettiin ohjausryhmä. Valmistuneita esityksiä käsiteltiin SAK:n johtoryhmässä ja hallituksessa. Järjestövaliokunta osallistui alue- ja järjestäytymisprojektien kehittämiskeskusteluun ja seurantaan. Paikallisen koulutuksen kehittäminen, Paiko-hanke, oli yhteistyön kohteena koulutusvaliokunnan kanssa.

Viestinnän parantaminen

SAK:n viestinnän alkuvuoden teemoina olivat eduskuntavaalit ja niitä seuranneet EU-vaalit. Loppuvuonna tärkeimpiä haasteita olivat sopimuskierrroksesta tiedottaminen sekä Liikkeessä! -jäsenkampanjan viestinnän ja markkinoinnin suunnittelu. Ulkoisten haasteiden lisäksi kehitettiin omaa työtä ja koko henkilöstön viestintävalmiuksia. Kesällä käynnistettiin lisäksi SAK:n sähköisen viestinnän kehittämistyö.

Ulkoisen viestintä

SAK säilytti asemansa sekä valtakunnallisessa että alueellisessa viestinnässä. Alueellista julkisuutta saatiin mm. alueellisten Työmarkkinailmastotutkimus-infojen kautta. Alkuvuonna SAK oli julkisuudessa esillä eduskuntavaaleihin liittyvällä äänestysaktiivisuuskampanjallaan. Myös eurovaalien yhteydessä äänestysaktiivisuuteen kannustettiin.

Viestinnässä paneuduttiin erityisesti toimittajien ja tiedotusvälineiden välinekohtaisen palvelun parantamiseen ja henkilökohtaisten yhteyksien pitämiseen. Tiedotusvälineiden palveluun kuuluivat lisäksi taustatilausudet ja -aineistot, toimitusvierailut, tiedotustilaisuudet, hyvät tiedotteet ja jutut lehdille, haastattelut sekä sähköinen verkkoviestintä. Tiedotusvälineille lähetettiin vuoden aikana 89 tiedotetta.

Alueelliset radio- ja televisio-ohjelmat

Ajankohtaisia työmarkkina-asioita käsittelevien radiojuttujen tuottamista kaupallisten paikallisradioiden käyttöön jatkettiin. Lyhyet viikoittaiset radiojutut siirrettiin puhelinlinjoja pitkin, mutta kesän aikana kokeiltiin myös juttujen tarjoamista internetin välityksellä.

SAK:n alueelliset radio-ohjelmat kuuluivat kolmen aluepalvelukeskuksen alueella. "Työt mielessä - duunarin tietolaari" -ohjelmassa olivat mukana SAK:n Pohjois-Savon aluepalvelukeskus ja alueella toimivat SAK:n jäsenliitot. Yleisradion Radio Keski-Suomen kautta viikoittain kuuluvassa ohjelmassa "Miljardipeli" olivat mukana Yleisradion lisäksi Jyväskylän ammattikorkeakoulu, opetusministeriö, Keski-Suomen Tiedonvälitys ja SAK:n Keski-Suomen aluepalvelukeskus. Nettiradio Mikael on ensimmäinen digitaalinen, internetissä toimiva opintoradio, jonka kautta SAK:n Etelä-Savon aluepalvelukeskus ja alueella toimivat SAK:laiset liitot tuottivat työelämän kysymyksiä käsittelevän ohjelman kerran kuussa.

SAK:n tuottama "Työn syke" -televisio-ohjelma näkyi TV - Tampereessa ja siinä käsiteltiin työelämän kysymyksiä. Ohjelma tehtiin paikallisin ay-voimin, yhdessä TV-Tampereen kanssa.

Sähköinen verkkoviestintä

Jo lähes neljänneksellä SAKlaisista oli viime keväänä verkkoyhteys. Verkkoviestinnän merkityksen kasvaessa yhteiskunnassa SAKn sähköistä viestintää alettiin kehittää. SAK:n internet-sivut uusittiin raikkaampaan ulkoasuun ja niiden rakennetta selkiytettiin. Vuoden lopussa SAKn internet-sivuilla oli noin 3500 dokumenttia.

Viestintäkoulutus

Yhteistyössä MTV:n kanssa Helsingissä järjestetyille tv-esiintymisen kursseille osallistui 55 henkilöä, SAK:n ja jäsenliittojen johtoa, asiantuntijoita ja liittojen hallinnon jäseniä. Ay-aktiiveille suunnatuille alueellisille viestinnän koulutuskursseille osallistui 70 henkilöä.

Messut

SAK osallistui yhdessä alueen SAKn jäsenliittojen kanssa seuraaville messuille: Etelä-Karjalan kevätmessut 24.4. - 26.4., Lappeenranta, Elo-messut 14 - 15.8., Hämeenlinna, Ahvenanmaan meripäivät 21. - 25.7., Maarianhamina, Osaava nainen -messut 15.-17.10., Turku, Uraputki-messut, 26. - 28.11., Jyväskylä Messujen pääteemana oli "Ihmisen puolella - SAK" ja alateemana järjestäytyminen.

SAK tiedottaa ja FCC Nytt

SAK Tiedotta -lehti kertoo ajankohtaisista edunvalvonnan kysymyksistä, hallinnon päätöksistä, järjestöasioista sekä yhteistyötahojen toiminnasta. Lehti ilmestyi 15 kertaa ja sen painos oli 7 000 kappaletta. Lehden kohderyhmiä ovat: SAKn ja sen jäsenliittojen henkilöstö ja hallinnon jäsenet, SAKn paikallisjärjestöjen hallituksen jäsenet, maakuntaryhmien jäsenet, Kiljavan opisto ja SAKn jäsenliittojen opistot sekä keskeiset SAK:n yhteistyötahot.

Ruotsinkielinen FCC Nytt kertoo SAK Tiedottaa -lehden tapaan edunvalvonnan ajankohtaisista kysymyksistä ja hallinnon päätöksistä. FCC Nytt ilmestyi kymmenen kertaa ja sen painos oli 1 500 kappaletta.

Julkaisutoiminta

Vuosittaisista julkaisuista ilmestyivät seuraavat:

- SAKn toimintakertomus ja tilinpäätös 1998, Ammattiyhdistyskalenteri 1999
- Taskulämmen/Tilastotietoja 1999, Tilastotietoja 1999, SAKn puhelinmuistio 1999
- Työmarkkinailmasto.

SAK:n julkaisusarjoissa ilmestyi vuoden aikana yhteensä 20 julkaisua.

Taloustieto:

- Talouden kuva 4/1999
- Työ- ja pääomatulot kansantaloudessa. Funktionaalinen tulonjako ja palkkaratkaisut. 3/1999
- Talouden kuva 2/1999
- Talouden kuva 1/1999

Tutkimustieto:

- Työmarkkinailmastotutkimus. Syksy 1999. 4/99
- SAK:n jäsenkysely. SAK:laisten odotukset työehtosopimusratkaisulta ja suhde tietoverkkoihin. 3/99
- Työmarkkinailmastotutkimus. Kevät 1999. 2/99
- Kansalaisten käsitykset julkisista palveluista.
- SAK:n, KTV:n ja VTY:n yhteistutkimus. 1/99

Työelämäntieto:

- Perhevapaat. Vanhempien lakisääteiset vapaat ja korvaukset. 2/99
- Työorganisaatiot muutoksessa. Työelämän kehittämisseminaarin raportti. 1/99.

Puheenvuoro:

- SAK:n tavoitteet seuraavan hallituksen ohjelmaan 1999-2003. 2/99.
- Työllisyyspolitiikan suuntaviivoista. 1/99.

Ekonomifakta:

- Ekonomin i bild. Hösten 1999.
- Riktlinjerna för sysselsättningspolitiken år 1999. Synpunkter från
- FFC. Februari 1999
- Ekonomin i bild. Våren 1999

Utredningsfakta:

- Lokala avtal på finländska arbetsplatser.
- Sammanfattning av undersökningen.
- Husbondevälde och dialog. 1/99

Reports:

- Economic Data. Autumn 1999.
- Economic Data. Spring 1999.
- Local agreement at Finnish workspaces. 1/99
- EMU and the Labour Market. The Finnish Case. May 1999. (Peter J. Boldt)
- Employment Guidelines for 1999. SAK's proposals. February 1999

Muita julkaisuja olivat:

- Eväitä jaksamiseen
- Turvalliset, toimivat kuljetukset
- Palkkaturva, palkkaturvalain uudistus
- SAK:n Ihmisen puolella -yleisesite ja koulutusesite.

Tutkimukset

Kansalaisten työmarkkinoita ja ammattiyhdistysliikettä koskevia mielipiteitä kysyttiin keväällä ja syksyllä Suomen Gallupin kanssa toteutetuilla Työmarkkinailmastotutkimuksilla. Ne julkistettiin Helsingissä ja niistä tehtiin aluepalvelukeskuksille omat alueelliset ajot ja esittelyaineistot alueellista julkistusta varten.

Palkansaaja/ehtien yhteistyö

SAK:n hallitus antoi SAK:n jäsenliitoille lehtietusuosituksen ja Uutistoimisto UP -suosituksen. Lisäksi liittoja kehoitettiin palkansaajalehtityössä ottamaan huomioon erityisesti luottamushenkilöt ja heidän tiedontarpeensa. SAK suositteli lisäksi käynnistettäväksi ammattiosastokohtaisia levikkiprojekteja. Alueellisessa viestintäkoulutuksessa luottamushenkilöitä rohkaistiin hyödyntämään tehtävissään erilaisia tiedotusvälineitä, erityisesti palkansaajalehtiä.

Lehdet

Palkkatyöläinen

Palkkatyöläinen vakiinnutti asemansa olemukseltaan uudenaikaisena SAK:n äänenkannattajana. Se tuki journalistisin keinoin ja ilmestymiskertojensa rajoissa järjestön tärkeimpiä tavoitteita sekä SAK:laisten työntekijöiden arvoja, työtä ja toimeentuloa. Toimituspolitiikan mukaisesti lehden jokainen numero teemoitettiin. Pääosa teemoista käsitteli suoraan työelämää, mutta viimeisessä numerossa vauhditettiin myös mekaanisen puunjalostuksen kehittämistä. Ennakkoon laajoiksi arvioituista sisältöalueista supistuivat EU-parlamenttivaalit ja sopimuskierron

Lehti ilmestyi 10 numerona keskimäärin 40-sivuisena. Lehden kokoa kasvattivat mm. PT:n 70. juhlavuosi ja EAY:n Helsingin-edustajakokous. PT:n levikki ei kehittynyt suunnitellulla tavalla, vaan pysyi entisissä lukemissa noin 29 500:na. Sen tilaajakunta koostui 75-prosenttisesti SAK:n liittojen ay-aktiiveista.

Kaikki lehdenteon tekniikkaan suunnitellut uudistukset toteutuivat. Joulun alla tuli käyttöön sähköinen kuva-arkisto. Palkkatyöläisen kotisivuilla julkaistujen juttujen määrää lisättiin lähes kaksinkertaiseksi edellisvuoteen verrattuna. Sivuille liikku- mista parannettiin ja sivustorakennetta selkiytettiin. Myös juttujen ulkoasua uudis- tettiin varovasti ja luettavuutta. Toimituksen kotisivukokemusta käytettiin hyväksi myös koko SAK:n internet-palveluissa.

Löntagaren

Löntagaren-lehti jatkoi lehden sisällön ja graafisen asun kehittämistä aiemmin määritettyjen suuntaviivojen mukaan. Kussakin vuoden kymmenestä numerosta käsiteltiin erikoisteemaa. Käsiteltävinä olivat numerojärjestyksessä seuraavat tee- mat: luottamusmiehen asema ja jaksaminen, Suomi eduskuntavaalien alla, työtä syvyyksissä ja korkeuksissa, työelämän uudistus, työ ja ay-liike eurooppalaistuvat, kesän kausityö, lama on ohi vai onko?, omistajien voitot, paikalliset sopimukset, solidaarisuus ja puun teollinen käyttö.

Löntagaren-lehden erikoisteemassa (nro 6) huomioitiin Metallityöväen Liiton 100-vuotisjuhla heijastuneena 350-vuotisesta Fiskarsin ruukista. Suomenruotsalainen erityisvalvonta, joka on Löntagarenin erikoisala, toteutui työelämää ja ruotsalais- seutuja kuvaavina reportaaseina, henkilöhaastatteluina ja suomenruotsalaisen kulttuurinelämän seuraamisena.

Löntagarenin nettisivuja kehitettiin vuoden kuluessa. Valikoima lehden sisällöstä on joka numeron ilmestymisen jälkeen saatavissa Internetissä. Aineistoa ei muokata uudelleen vaan se käytetään sellaisenaan. Kaikkiaan nettiin siirrettiin vuoden kulu- essa 188 juttua.

Lehden volyymia kuvaa kokonaissivumäärä 372 jakautuneena kymmenelle 32—44 -sivuiselle numerolle painosmäärän ollessa 22 000 kappaletta. Suurimmat tilaajat olivat KTV (7 500 kpl), Metalli (5 200 kpl) ja Kemianliitto (1 300 kpl).

Alueellisen toiminnan kehittäminen

Aluetoiminnan kehittämistyötä jatkettiin valtuuston hyväksymien toimintalinjojen mukaisesti. Maaliskuun eduskuntavaaleissa testattiin alueorganisaation kykyä osallistua yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja äänestysaktivointiin.

Paikallisjärjestötyön kehittämisprojektia jatkettiin. Työryhmän tekemä paikallisjär- jestöjen nykytilan selvitys valmistui loppu vuonna ja loppuraportti vuoden 2000 kevään aikana. Joensuuhun ja Poriin perustettujen aluepalvelukeskusten toiminta

lähti hyvin käyntiin. Nykyisten aluepalvelukeskusten toimitilojen laajentamishankkeet eivät edistyneet suunnitelmien mukaisesti. Toimitsijayhteistyö alueilla vakiintui.

Ruotsinkielinen sihteeristö

Ruotsinkielisen sihteeristön päätehtävänä oli yhteiskuntavaikuttaminen. Ruotsinkieliselle jäsenistölle käännettiin erilaista materiaalia ja järjestettiin useita tilaisuuksia. Vuoden aikana Työpaikan lakikirjasta saatiin vihdoin ruotsinkielinen versio ja työehtosopimusten kääntämistä jatketaan edelleen.

Löntagaren -lehti oli paras ja kattavin tiedotusväline SAK:n ruotsinkieliselle jäsenistölle. Luottamusmiehille, työsuojeluvaltuutetuille ja ammattiosastojen toimihenkilöille lähetettiin lisäksi FFC Nytt-lehti.

Kurssitoiminta vastasi edellisten vuosien tasoa. Sihteeristön liittojen ja SAK:n henkilökunnalle järjestämä ruotsinkielinen kurssi oli yhä suosittu. Kaksipäiväisellä kursilla oli lähes 60 osallistujaa.

Yhteistyö pohjoismaisten veljes- ja sisarjärjestöjen välillä oli kohtalaisen vilkasta. Pohjoismaisten pääkaupunkialueiden LO:t pitivät kokouksen Helsingissä. Ruotsissa vieraili useita suomalaisia ryhmiä kurssien ja seminaarien yhteydessä. Ruotsin LO:n ja TCO:n Tukholman läänin sekä Euroopan sosiaalirahaston rahoittaman yhteistyöprojektin 70-henkinen ryhmä kävi tutustumassa pääkaupunkiseudun työpaikkoihin, joissa on toteutettu vastaavanlaisia hankkeita.

Koulutustoiminta

SAK:n hallituksen kehittämissä päätösten ja tehtyjen selvitysten pohjalta jatkettiin koulutusjärjestelmän kehittämistyötä. Paikallisen koulutuksen uutta mallia, Uuden Ajan ay-koulua, kokeiltiin kuudella paikkakunnalla. Kiljavan opistolla koulutettiin ohjaajat. Kokeilu toteutettiin yhteistyössä TSL:n ja Kiljavan opiston kanssa. Toteutetuista ay-kouluista saatiin myönteiset kokemukset ja niiden pohjalta ryhdyttiin valmistelemaan esitystä ay-koulun vakinaistamisesta.

Ay-korkeakoulun suunnittelu käynnistettiin yhteistyössä Kiljavan opiston ja liitto-opistojen kanssa. Samalla alkoivat keskustelut viranomaisten ja muiden yhteistyötahojen kanssa laajapohjaisen, kansalaistoimintaan valmentavan ammattikorkeakoulututkimuksen perustamiseksi. Kiljavan opistolle hyväksyttiin kolmivuotinen kehittämisohjelma, jonka toteuttamista SAK päätti tukea.

Aluevaikuttajakoulutus

Vuoden loppuun mennessä oli koulutettu kaikkiaan 170 maakuntaryhmien jäsentä ja aluetoimitsijaa. Uuteen ohjelmakauteen liittyvä aluevaikuttamisen jatkokoulutus käynnistettiin.

Tasa-arvokoulutus

Paikallisjärjestöjen naisille suunnatut ay-naisten neuvottelupäivät pidettiin huhtikuussa Riihimäellä teemalla SAK:laiset naiset vaikuttajina. Vuoden aikana jatkettiin vakiintunutta yhteistyötä liittojen, ay-opistojen ja TSL:n kanssa antamalla sukupuolten tasa-arvon edistämiseen liittyviä koulutus- ja konsultointipalveluja. Toimittiin asiantuntijana työmarkkinajärjestöjen "Tasa-arvoinen työyhteisö" -projektissa sekä Helsingin Yliopiston EU-projektissa "Promoting equal opportunities in work organisation".

SAK:n kehittämiskeskus

SAK:n kehittämiskeskuksen toiminta-alueita olivat ammattiliittojen henkilöstökoulutus» ja kehittämispalvelut. SAK:n hallituksen päätöksen mukaisesti Kiljavan opisto vastasi henkilöstökoulutuksen järjestämisestä ja SAK jäsenliittojensa hallinnon kehittämispalveluista. Henkilöstökoulutuspalveluista huolehtivat käytännössä koulutussuunnittelija ja kurssisihteeri.

Kehittämiskeskuksen kurssitarjontaa laajennettiin ja uudistettiin. Yleisessä henkilöstökoulutustarjonnassa oli 46 kurssia, joista lähes 75 prosenttia oli uusia tai opetussuunnitelmaltaan uudistettuja. Kehittämiskeskuksen kursseille osallistui yhteensä 499 opiskelijaa. Lisäystä edellisvuoteen oli noin 26 prosenttia.

Yksittäisten kurssien lisäksi Kehittämiskeskus otti tarjontaansa myös koulutusohjelmia. Entisten ay-toimihenkilötutkinnon ja palkansaajakeskusjärjestöjen yhteisen toimitsijakurssin lisäksi aloitettiin kuusiosainen sihteerintyön täydennyskoulutusohjelma, nelijaksoinen työoikeuden koulutussarja ja kaksiosainen konsultoivan työtvan kurssi sekä esimieskurssi.

Toimihenkilötutkinto

Ammattiliittojen työntekijöille tarkoitettua täydennyskoulutusohjelmaa, ay-toimihenkilöiden tutkintoa, opiskeli vuoden lopussa 70 henkilöä eri ammattiliitoista. Tutkintokoulutuksesta vastasivat SAK:n koulutustiimi ja kehittämiskeskus yhteistyössä. Toimintavuonna kehitettiin erityisesti opiskelua ja opintojen ohjausta sekä lopputyön tekemistä tukevia aineistoja. Myös sähköpostin käyttöä opiskelijayhteyksissä ja tiedotuksessa kehitettiin.

Koulutuksen kansainväliset yhteydet

Yhteistyössä Portugalin UGT-P:n kanssa järjestettiin Etuco:n kurssi Portugalissa EMU:sta ja työllisyydestä. Afett-kurssi toteutettiin Kiljavalla yhteistyössä UGT-E:n kanssa. Teemana oli Agenda 2000. SAKsta ja sen jäsenliitoista osallistuttiin eri maissa järjestetyille Etuco:n ja Afettin kursseille. Osanottajia oli kaikkiaan 25 henkilöä. Pohjoismaiden yhteistyönä järjestettiin Kiljavalla luottamusmieskurssi. Koulutusjärjestelmää kuvaava suomen- ja englanninkielinen esite valmistui EAY:n kongressiin.

Koulutiedotus

Kouluyhteistyö ja -tiedottaminen kohdistettiin peruskoulujen, lukioiden, ammatillisten oppilaitosten ja ammattikorkeakoulujen opinto-ohjaajiin ja peruskoulujen ja lukioiden historian sekä yhteiskuntaopin opettajiin ja ammatillisten oppilaitosten rehtoreihin. SAK järjesti kaikille em. ryhmille koulutusta, jonka aiheista sovittiin yhdessä kunkin kohderyhmän kanssa. Näihin tapahtumiin osallistui yli 600 opettajaa ja rehtoria. Koulutiedotus jakoi opettajille runsaasti materiaalia opetustyön tueksi ja tiedotti laajalti SAK:n internet-yhteyksistä. Tiedottamisen selvä painopiste oli alueellisessa koulutuksessa. Julkisuutta saimme runsaasti sekä opettajien lehdissä että muissa tiedotusvälineissä. Opettaja-lehden järjestöpalsta on näkyvästi käytössä. Toiminta tapahtui läheisessä yhteistyössä SAKKI ry:n kanssa ja myös Ruotsin LO oli yhteistyökumppanimme. Säännöt Peliin -videosta otettiin lisäpainos. Videoita on käytössä noin 1 500 opettajalla.

SAK:n kulttuurirahasto

SAK:n kulttuurirahastolle tuli hakemuksia 244 kpl. Apurahoja myönnettiin yhteensä 27 kpl. Niistä suunnattiin kolme harrastajaryhmille ja 24 kpl yksityisille harrastajille. Kulttuurirahaston pääoma on 1 635 400,03 mk ja jaettavien apurahojen yhteis-summa on 100 000 mk.

Jäsentutkimukset

Vuoden aikana tehtiin kaksi jäsenkyselyä. Postikyselyiden kohteena oli 2000 liittojen jäsenrekistereistä poimittua jäsentä. Kyselyissä kartoitettiin jäsenten odotuksia tulevalta sopimuskierroksesta. Lisäksi toukokuun kyselyllä selvitettiin SAK:laisten suhdetta tietokoneisiin ja tietoverkkojen käyttöön. Syyskuun kyselyssä oli sopimus-kysymysten lisäksi tulos- ja voittopalkkioihin sekä tiedotusvälineiden seuraamiseen liittyviä kysymyksiä.

SAK:n järjestötutkimus 2000 käynnistyi keväällä. Hankkeelle nimettiin liittojen ja SAK:n edustajista koostuva ohjausryhmä. Tutkimuksella seurataan mm. järjestöra-kenteiden sekä jäsenten aseman ja ay-suhteen kehittymistä. Tutkimus jakautuu jäsentutkimukseen ja organisaatiota koskevaan tutkimukseen. Vuoden aikana käynnistyi organisaatiotutkimukseen liittyvä ympäristöanalyysi, rakenneselvitys sekä liittojen toimintaa selvittävä haastattelututkimus. Lisäksi valmisteltiin tammi-kuussa 2000 käynnistytävä 16 000 jäsenen kyselytutkimus.

Projektit

Eduskuntavaaleihin valmistautumista ja hallitusohjelmaan vaikuttamista varten perustetun YKV-projektiryhmän työtä jatkettiin. YKV-työryhmän tehtävänä oli mm. eduskuntaryhmä- ja ministeritapaamisen valmistelu sekä hallitusohjelman seuran-ta.

SAK:n vuonna 1998 alkanut jäsenmikroprojekti päättyi tammikuun lopussa. Paket-teja tilattiin yhteensä noin 14 000 kpl. Projektia jatkettiin keväällä ja loppusyksystä. Molempien kampanjoiden aikana tilauksia tehtiin reilut 500 kpl. Yhteenlaskettuna SAK:n jäsenmikroja tilattiin yli 15 000 kpl. Jäsenmikroprojektiin liittyen keväällä perustettiin kokeiluluonteisesti myös nettikauppa, jonne pääsi SAK:n kotisivun kautta. Kauppaan rekisteröityi 1700 käyttäjää.

European Trade Union Education Network II; Ay-liikkeen eurooppalainen koulutus-verkkohanke; on jatkoa ETUE-net projektille. Se edistää eri maiden keskusjärjes-töjen välistä yhteistyötä telematiikan ja koulutuksen alueella. Hanke toteutuu kan-sallisella tasolla pidettävien kurssien ja Euroopan ay-koulutuksen kotisivujen avul-la. Sen vetäjänä toimii ETUCO ja Euroopan Komission telematiikkaohjelma tukee projektia.

EU:n ohjelmakauden 2000 - 2006 valmisteluihin ja neuvottelutoimintaan osallistut-tiin ja kartoitettiin EU- rahoitusmahdollisuuksia ay-liikkeen kannalta

Työttömien ay-jäsenten tukiyhdistys - TATSI ry

TATSilla on neljä SAK:n aluepalvelukeskusten yhteydessä toimivaa ja TE-keskuksien hallintoalueita noudattavaa alueellista palvelupistettä. Toimistot sijaitsevat Joensuussa, Kuopiossa, Tampereella sekä Turussa. Keskustoimisto sijaitsee Helsingissä.

TATSI järjesti yhdessä SAK:laisten ammattiliittojen ja työttömien parissa toimivien järjestöjen kanssa yhteensä 53 työttömälle suunnattua koulutustilaisuutta, joihin

osallistui yhteensä 1 449 osallistujaa. Seurantatutkimuksen mukaan heistä työllistyi vuoden loppuun mennessä 24,3%. Kurssin käyneistä 5,3% oli aloittanut joko jatko-, täydennys- tai perusopinnot.

Osallistujien antaman palautteen mukaan työttömien koulutus- ja virkistystoiminnalle oli edelleenkin valtava tarve. Palautteessa toivottiin ammattiliitoilta entistäkin aktiivisempaa roolia myös tällä toimintasektorilla, vaikka yleinen työllisyystilanne onkin kohentunut maassamme.

Vuonna 1998 asteittain alkanut alueellinen tiedotus-, ohjaus- ja neuvontatoiminta alkoi tuottaa tulosta. TATSI vaikutti toimintakaudella yhteensä 53 yhdistelmätukityösuhteen, kahden työharjoittelupaikan ja kahden työllistämistukityöpaikan syntymiseen.

Nuoret

Alkuvuodesta keskityttiin nuorten jäsenten äänestysaktiivisuuden nostamiseen eduskuntavaaleissa. Toimintaryhmien nuoret osallistuivat alueilla vaalityöhön ja AY-lehden 107 000 kappaleen jättijakeluun. Uudistetun lehden vastaanotto oli erittäin myönteinen, painosmäärä nousi nopeasti 20 000:sta noin 30 000:een. Loppuvuodesta 1998 laaditun Tie tulevaisuuteen -ohjelman tavoitteista tärkeimmät saatiin osaksi SAK:n yleisiä hallitusohjelmataavoitteita.

SAKn nuoret osallistuivat sekä Next Step- messuille että TUL:n liittojuhlille näytteilleasettajana. Syksyllä järjestettiin Jollas-instituutissa nuorten seminaari, mihin osallistui noin 30 aktivistia. Viikonlopun aikana käsiteltiin mm. nuorten tavoitteita tulokierrokselle sekä Liikkeessä! -kampanjaa. Valiokunta vahvisti syksyn kokouksessaan nuorten keskeiset neuvottelutavoitteet, mitkä toimitettiin myös liittoihin.

Toimintaryhmien työ jatkui toimintavuoden aikana varsin vaihtelevasti, sen tarkoitusta ja tuloksia arvioitiin joulukuussa Tampereella. Viikonlopun aikana käytiin perusteellinen arviointikeskustelu tilanteesta sekä etsittiin työkaluja työn jatkamiselle sekä ratkaisuja havaittuihin ongelmiin.

Kansainvälinen yhteistyö PAY:n ja EAY:n nuorten kanssa jatkui vakiintuneeseen tapaan. Myös yhteistyötä EAKL:n nuorten kanssa jatkettiin toimintavuonna panostamalla etenkin alueellisten nuorisoryhmien perustamiseen ja aktivistien kouluttamiseen.

Taloustietopalvelut

Tietopalvelua kehitettiin tekemällä sopimukset Tilastokeskuksen ja ETLA:n kanssa koti- ja ulkomaisten tietokantojen käytöstä. SAKn intranet-sivujen tarjontaa tehostettiin.

Vuoden aikana julkaistiin Tutkimustietoa -sarjassa yhden luottamusmieskyselyn tulokset, Taloustietoa -sarjassa Työ- ja pääomatulot kansantaloudessa, kolme Taloudenkuva, Reports-sarjassa EMU and the Labour Market- ja Employment Guidelines for 1999-julkaisut sekä kaksi Economic Data-julkaisua, Ekonomifakta-sarjassa Riktlinjerna för sysselsättningspolitiken år 1999-julkaisu sekä kaksi Ekonomin i bild -julkaisua. Puheenvuoro-sarjassa ilmestyi raportit Työllisyyspolitiikan suuntaviivoista ja SAKn tavoitteet seuraavan hallituksen ohjelmaan 1999 - 2000. Tilastotietoja 1999 julkaistiin huhtikuussa suomen-, ruotsin- ja englanninkielisenä.

Lisäksi toimitettiin tausta-aineistoa mm. verotuksesta, työllisyydestä ja ansioiden kehityksestä jäsenliitoille, ay-lehdille, työväenlehdille ja muille tiedotusvälineille.

SAK-TT Talouspoliittinen työryhmä laati raportit "Emu ja työmarkkinat" sekä " Pal-
kat ja työvoimakustannukset".

Tulopoliittinen selvitystoimikunta teki mm. seuraavat raportit:

- Arvioita tulo- ja hintakehityksestä
- Arvioita vuosien 1995 ja 1997 tuloratkaisujen vaikutuksista
- Palkankorotusten vaikutuksista kokonaistaloudelliseen kehitykseen
- Tulopoliittinen sopimustilanne EU-maissa ja Norjassa
- Tilastoja työvoimakustannuksista ja hinnoista.

SAK:n taloudellisen ja toiminnallisen aseman arvio

Toimistopalvelut

Palveluiden keskittämiseen ja tarkoituksenmukaisuuteen kiinnitettiin huomiota. Tavoitteena oli toimiston hyvä palvelukyky, joustava toiminta ja järkevä kustan-
nusten säästö.

Palveluneuvonnan merkitystä koko henkilökunnan työvälineenä painotettiin. Asia-
tietoja päivitettiin ja toimistoväen tietoiskuja, yhteistapaamisia palvelujen paranta-
miseksi jatkettiin. Tapakulttuuria käytiin lävitse alan asiantuntijoiden avustuksella.
Aulapalveluun hankittiin yhtenäinen työasu.

Yhteystietorekisteriä kehitettiin ja jakeluryhmiä täydennettiin mm. jäsenliittojemme
hallintoa koskevilla tiedoilla. Rekisterin osalta tehtiin ylläpitosopimus. Postituksessa
otettiin käyttöön kirjekuoritulostin. Painoautomaatti oli tehokkaassa käytössä. Väri-
kopiokoneen käyttöönoton myötä kalvojen tulostus monipuolistui ja ulkoasu parani.
Toimiston kopiokonekantaa elvytettiin ottamalla käyttöön yksi digitaalinen laite.

Lehtikatsaus toteutettiin päivittäin. Erikoiskoosteita ilmestyi runsaasti, mm. tulopoli-
tiikka, työelämän kehittäminen, koulutus, työkyvyn ylläpito ja presidentti olivat kiin-
nostavia teemoja.

Toimiston työhuoneitten sisustamista jatkettiin aiemmin hyväksytyn nelivuotis-
suunnitelman mukaisesti. Tarvittavia korjaus- ja muutostöitä tehtiin mm. liian vähäi-
sen työhuonetilanteen parantamiseksi. Sähköverkon osalta varmistettiin turvalli-
suutta vaadituilla muutostöillä. Selvitystyötä toimiston lukituksen uusimiseksi teh-
tiin. Kulunvalvontaa uudistettiin.

Erilaisten palvelusopimusten vaihtoehtoja selvitettiin, tehtyjä sopimuksia tarkistet-
tiin ja edullisuutta vertailtiin.

Tietohallinto

Tietotekniikkayhteistyö liittojen kanssa keskittyi SAKnet-tietoverkon tietoturvan ja
teknisen toimivuuden kehittämiseen. Tietoturvan osalta otettiin käyttöön SAKnetin
ja internetin välille palomuuriratkaisu. Virusohjelmien yhtenäistämiseksi tehtiin
SAK-liitot -lisenssisopimus F-secure-ohjelmasta vuosille 1999 - 2001.

Valmisteltiin SAK-liitot-Tiimi-toimistojärjestelmien päivitys ja siirtyminen yhteiseen
palvelimeen. Loppuvuodesta noin 600 SAK-liitot käyttäjää siirtyi yhteiseen palveli-
meen.

SAKnet -tietoverkkoyhteistyötä jatkettiin järjestämällä liittojen atk-vastaaville kuu-kausitapaamisia ja kaksi kehittämisseminaaria. Tilaisuuksien aiheina olivat: tietoturva, uudet tietoverkkotekniikat, tietokantapohjaiset web-ohjelmistot ja HST-henkilökortti -ratkaisut.

Jäsenrakennetilastot vuodelta 1998 tehtiin 15 liitolle. SAK:n toimiston ja aluetuimistojen vanhimmat v. 96-97 hankittujen työasemien uusiminen NT-käyttöjärjestelmällä toimiviksi aloitettiin loppuvuodesta.

Henkilöstöpolitiikka

Henkilöstö

Vuoden 1999 lopussa SAK:n palveluksessa oli 140 henkilöä, joista työvapaalla 4. Lisäksi osa-aikaisessa työsuhteessa oli kaksi piiritoimistojen siivoojaa. Eläkkeellä oli 33 ja perhe-eläkettä sai 8 henkilöä.

Kokonaistoimintojen johto

Puheenjohtaja Lauri Ihalainen
Puheenjohtajan sihteeri Marianne Uuskoski
Hallituksen varapuheenjohtaja Pekka Ahmavaara
Johtajan sihteeri Arja Lindstedt
Kehittämispäällikkö Marjaana Valkonen
Hallinnon sihteeri Auli Alander
Kehittämiskonsultti Mauri Lunden
Virkailija Erja Aaltonen

Yhteiskuntapoliittinen osasto

Osastopäällikkö Petti Parmanne
Osastosihteeri Kaija Pitkonen
Ekonomisti Peter J Boldt
Sosiaalipoliittinen sihteeri Mirja Janerus
Työvoima- ja koulutuspoliittinen sihteeri Jari-Pekka Jyrkänne
Sosiaalipoliittinen sihteeri Kaija Kallinen
Ekonomisti Pekka Laine
Tilastos sihteeri Terttu Laitala
Ekonomisti Erkki Laukkanen
Sosiaalipoliittinen sihteeri Aarne Lehkonen
Ekonomisti Ismo Luimula
Lakimies Janne Metsämäki
Sosiaalipoliittinen sihteeri Sinikka Näätsaari
Ekonomisti Helena Pentti
Sihteeri Ulla Honkanen
Sihteeri Leena Isokääntä
Sihteeri Tuula Kourunen
Sihteeri Jaana Seppänen

Työympäristöosasto

Osastopäällikkö Kirsti Palanko-Laaka
Apulaisosastopäällikkö Matti Kopperi
Osastosihteeri Kirsi Sainio
Tutkimusihteeri Jyrki Helin
Lakimies Timo Koskinen
Lakimies Katja Lehto
Teknologiasihteeri Antti Mattila
Tasa-arvos sihteeri Riitta Partinen
Työympäristösihteeri Raili Perimäki

Lakimies Jorma Rusanen
Lakimies Arjo Suonperä
Lakimies Olavi Sulkunen
Yhteistoimintasihteeri Pentti Vainio
Virkailija Eva Fager
Sihteeri Merike Ottosson
Virkailija Kaisa Sember
Sihteeri Tuula Suojanen

Kansainvälinen osasto

Johtaja Tuulikki Kannisto
Osastosihteeri Eeva Juntunen
Apulaisosastopäällikkö Turo Bergman
Informaatikko Helena Hämäläinen
Tiedottaja Hilikka Jukarainen
Eurooppasihteeri Markku Jääskeläinen
Virkailija Tarja Kaukovaara
Sihteeri Eveliina Latvatalo

Brysselin toimisto

Johtaja Heikki Pohja
Sihteeri Aila Seppälä

Jäsenpalveluosasto

Osastopäällikkö Eero Heinäluoma
Osastosihteeri Anitta Leikos

Viestintä

Tiedottaja Sari Aalto-Matturi
Tiedottaja Kirsti Kekkonen-Montonen
Tiedottaja Riitta Juntunen
Toimittaja Pirjo Pajunen
Sihteeri Orvokki Virtanen

Järjestöasiat

Järjestöpäällikkö Pekka Sarkkinen
Sihteeri Heli Nykänen
Ruotsinkielinen sihteeri Christer Björkstrand
Toimitsija Timo Roppola
Nuorisosihteeri Eija Tanninen
Oppisopimusharjoittelija Marko Hentunen
Virkailija Riitta Kulmala
Virkailija Sari Mäkelä
Virkailija Hannele Ugur

Koulutus ja tutkimus

Suunnittelija Marja Erkkilä
Projektisihteeri Sirpa Ilola
Koulutussuunnittelija Aulikki Liukko
Koulutussihteeri Eine Mikkonen
Koulutussuunnittelija Reijo Päivärinta
Koulutussuunnittelija Hannu Rosengren
Sihteeri Pirjo Vainio
Sihteeri Auli Keskinen
Vs. sihteeri Riina Nyberg

Piirit

SAK:n Ahvenanmaan aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Kurt Gustafsson

SAK:n Etelä-Savon aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Paula Kivivuori-Meri
Toimistonhoitaja Helvi Teppo

SAK:n Hämeen aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Teuvo Pernu
Toimistonhoitaja Kirsti Bister
Siivooja Liisa Kuisma

SAK:n Keski-Suomen aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Raimo Salpakoski
Toimistonhoitaja Irma Leinonen

SAK:n Kymen aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Pentti Immonen
Toimistonhoitaja Leila Oderma

SAK:n Lapin aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Matti Viitanen
Toimistonhoitaja Maisa Kaasinen
Siivooja Annikki Palosaari

SAK:n Pohjanmaan aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Raija Kuusisto
Toimistonhoitaja Tarja Lyttinen

SAK:n Pohjois-Karjalan aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Pertti O. Hyvönen

SAK:n Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Seppo Partinen
Toimistonhoitaja Sisko Kanninen
Siivooja-toimistovahtimestari Ritva Kantola
Puhelinvaihteenhoitaja Riitta-Liisa Ojuva

SAK:n Pohjois-Savon aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Raimo Laulainen
Toimistonhoitaja Helga Vanttinen
Siivoja Inga Pirskanen

SAK:n Satakunnan aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Kari Koskinen

SAK:n Varsinais-Suomen aluepalvelukeskus
Aluejohtaja Seppo Ansamaa
Toimistonhoitaja Raija Raittio

Palkkatyöläinen

Päätoimittaja Eero Kosonen
Toimitussihteeri Aino Pietarinen

Löntagaren

Chefredaktör Hans Jern
Redaktionsekreterare Carola Isaksson
Virkailija Marja-Leena Hakkarainen-Kaitajärvi
Sihteeri Marjut Vainio

Talous- ja sisäisten palvelujen osasto

Osastopäällikkö Mikko Paiho
Osastosihteeri Irma Tornberg
Apulaisosastopäällikkö Anneli Roine
Tietohallintopäällikkö Maija Karimaa
Atk-erikoissuunnittelija Tarja Majamäki
Autonkuljettaja Esko Peura
ATK-suunnittelija Toivo Pudas
Henkilöstösihteeri Ritva Virolainen
Kassanhoitaja Paula Asikainen
Tekstinkäsittelijä Leila Hartonen
Vahtimestari Pentti Honko
Vastaava Virkailija Leena Hännikäinen
Virkailija Irmeli Kivivuori
Virkailija Tiina Laitinen
Henkilöstöhallintosihteeri Ritva Laitinen
Henkilöstövirailija Vuokko Lähteenmäki
Pääkirjanpitäjä Raija Mankinen
Virkailija Marjo Mäki-Paavola
Virkailija Tiina Näslind-Viljamaa
Vahtimestari Jouko Räsänen
Kirjanpitäjä Ulla Sakko
Projektisihteeri Anja Savolainen
Emäntä Arja Valkama
Atk-yhteyshenkilö Ulla Vettenranta
Siivooja Anne Jouhilahti
Siivooja Marjatta Barroso
Siivooja Kaija Viinikka
Siivooja Anja Värtinen

Ammattiyhdistysarkisto

Arkistonhoitaja Pekka Kalliokoski
Arkistovirkailija Nina Kanter

Henkilöstön uusi palkkajärjestelmä

Henkilöstön työehtoneuvotteluissa sovittiin uuden palkkajärjestelmän käyttöönotosta. Uusi palkkajärjestelmä muodostuu työn vaativuuden perusteella määriteltävästä palkanosasta, henkilön pätevyyden perusteella määräytyvästä palkanosasta ja palvelusajan perusteella määräytyvästä palkanosasta. Tehtävien vaativuuden arviointia varten perustettiin työryhmä, johon kuuluivat Antti Mattila ja Mikko Paiho työnantajan edustajina ja Raija Raittio, Ulla Vettenranta toimistotyöntekijöiden sekä Riitta Partinen ja Hannu Rosengren toimitsijoiden edustajina. Työryhmä kävi vuoden loppuun mennessä läpi 111 tehtävänkuvausta. Esimiehet suorittivat pätevyyden arvioinnit. Uuden palkkajärjestelmän mukaiset palkat astuivat voimaan takautuvasti 1.6.1999 alkaen.

Henkilöstötilinpäätös

Toimintavuoden aikana valmistauduttiin ensimmäiseen henkilöstötilinpäätökseen. Henkilöstötilinpäätöksen sisältöä pohti työryhmä: Mikko Paiho, puheenjohtaja, luottamusmiehet Jorma Rusanen ja Jouko Räsänen, Raili Perimäki, Matti Viitanen, Ritva Laitinen, sihteeri ja Ritva Virolainen. Ht:n sisällön vahvisti SAK:n johtoryhmä 15.3.1999. Henkilöstötilinpäätökseen valmistauduttiin myös uusimalla tarvittavat hallintojärjestelmät. Sonet-palkat ja henkilöstöhallinto otettiin koekäyttöön 1.3.1999.

Yt-neuvottelukunta

Yt-neuvottelukuntaan kuuluivat vuonna 1999 työnantajan (3) edustajina Lauri Ihalainen (Pekka Ahmavaara), Mikko Paiho (Pertti Parmanne), Kirsti Palanko-Laaka (Eero Heinäluoma) ja henkilöstön edustajina (4) Jorma Rusanen, Christer Björkstrand, Jouko Räsänen (Eva Fager) ja Nina Kanter (Vuokko Lähteenmäki). Työsuojeluvaltuutetulla on oikeus osallistua kokouksiin. Puheenjohtajuusvuoro oli työnantajan edustajilla.

Työpaikkatoimikunta

SAK:n henkilökunnan valitsemaan 13-jäseniseen työpaikkatoimikuntaan kuuluivat puheenjohtaja Tarja Majamäki, varapuheenjohtaja Ulla Vettenranta, sihteeri Jaana Seppänen, taloudenhoitaja Pirjo Vainio, muina jäseninä Pentti Honko, Pertti T. Hyvönen, Eeva Juntunen, Tiina Laitinen, Katja Lehto (18.10. asti), Raija Mankinen, Pirjo Pajunen, Raija Raittio, Eija Tanninen. Lisäksi työpaikkatoimikuntaan valittiin kirjastonhoitajiksi: Leila Hartonen, Helena Hämäläinen ja Riina Nyberg. Liikuntasihteereiksi: Eva Fager ja Matti Viitanen (1.8.1999 asti). Kulttuurisihteereiksi: Auli Keskinen (1.8.1999 asti), Nina Kanter (1.8.1999 lähtien), Hannu Rosengrén ja Kaisa Sember. Solidaarisuussihteeriksi Terttu Laitala.

Työpaikkatoimikunta järjesti SAK:n henkilökunnalle ja heidän perheenjäsenilleen monipuolista kulttuuri- ja liikuntatoimintaa. Toimikunta järjesti kolme solidaarisuustapahtumaa: solidaarisuus -kirpputori ja -arpajaiset, joiden tuotto käytettiin SAK:n kummilapsien tukemiseen sekä Pietarin katulasten avustustoimintaan. Työpaikkatoimikunta järjesti marraskuussa kampanjan Sortavalan kriisikeskuksen ja Kaupunginsairaalan lastenosaston hyväksi. Työpaikkakirjasto sai uudet tilat ja kirjaston avajaiset pidettiin kesäkuussa. Kirjauutuuksista on kerrottu työpaikkatoimikuntafoorumeissa ja ne on luetteloitu myös SAK:n kirjat -tietokantaan.

TILINPÄÄTÖS

TOIMINTAKERTOMUS

SAK:n talous toteutui toimintavuonna talousarviossa ennakoidulla tavalla. Toiminta- ja henkilöstökulujen vertailuindeksi oli 99.

Jäsenmaksutuottojen vertailuindeksi oli 100.

Sijoitustuottoja kasvatti Merikiinteistön osakkeiden myyntivoitto, joka siirrettiin tilinpäätöksessä korjausrahastoon, näin varaudutaan kiinteistössä lähivuosina suoritettaviin korjausinvestointeihin. Osakesijoitusten määrää lisättiin merkitsemällä useiden rahastoyhtiöiden osuuksia. Tavoitteena on kasvattaa osakesijoitusten osuus enintään 25 %:ksi koko sijoitusomaisuudesta.

Jäsenmaksutuotot pysyivät vuoden 1998 tasolla (65 Mmk). SAK selvittää jäsenliittojen ennusteiden mukaisen oman jäsenmaksutuloennusteensa tulevan edustajakokouksen ajaksi maaliskuussa 2000.

SAK:n talouden kehitystä kuvaa yksityiskohtaisemmin seuraava tuloslaskelman ja taseen vertailu oleellisine kommentteineen.

SAK:n tuotot ja kulut kehittyivät seuraavasti:

	tp. 1999 Mmk	tp. 1998 Mmk	Ero Mmk	muutos %
VARSINAINEN TOIMINTA				
Toimintatuotot	5,8	5,8	0,0	0
Henkilöstökulut	-37,5	-35,3	2,2	6
Poistot	-2,1	-2,4	-0,3	-13
Toimintakulut	-32,6	-31,8	0,8	3
Jäsenmaksukuitit	-4,7	-4,7	0	0
Vars. toiminnan kuluja jäämä	-71,1	-68,4	2,7	4
Varainhankinta	65,1	65	-0,1	0
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	24,3	11,7	-12,6	108
Tilikauden tulos	18,3	8,3	-10,0	120

Toimintatuotot pysyivät ennallaan edellisvuoteen verrattuna.

Henkilöstökulut kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 2,2 Mmk eli 6 %.

Varsinaisen toiminnan poistot alenivat sovellettavien poistoprosenttien muutoksen johdosta.

Toimintakulut kasvoivat 3 % eli 0,8 Mmk verrattuna edelliseen vuoteen.

Varsinaisen toiminnan kulujaama kasvoi 4 % eli 2,7 Mmk vuoteen 1998 verrattuna.

Sijoitus- ja rahoitustoiminta kasvoi 120 % eli 12,6 Mmk.

Kasvu johtui Merikiinteistön osakkeiden kauppavoitosta (14,9 Mmk).

Varainhankinta toteutui vain 0,1 Mmk edellistä vuotta suurempana.

SAK:n tase-erät kehittyivät

seuraavasti:	tp. 1998 Mmk	tp. 1998 Mmk	Ero Mmk	muutos %
VASTAAVAA				
Pysyvät vastaavat (ent. käyttöom. ja sij.)	212,4	195,3	17,1	9
Vaihtuvat vastaavat (ent. rah. omaisuus)	39,5	42,7	-3,2	-7
	251,9	238,0	13,9	6
VASTATTAVAA				
Oma pääoma	233,3	215,8	17,5	8
Tilinpäätössiirtojen kertymä	2,4	1,6	0,8	50
Vieras pääoma, pitkäaikainen	6,2	6,7	-0,5	-7
Vieras pääoma, lyhytaikainen	10,0	13,9	-3,9	-28
	251,9	238,0	13,9	6

Merikiinteistön osakkeiden kauppahinnan suorituksen sekä vaihtuvien vastaavien sijoittaminen on kasvattanut pysyviä vastaavia 17,1 Mmk.

Oma pääoma lisääntyi tilikauden ylijäämän sekä rahastosiirtojen verran.

Tehtiin 0,8 Mmk:n edustajakokousvaraus.

Pitkäaikainen vieras pääoma pieneni eläkevastuuvelan muutoksen (0,5 Mmk) johdosta.

Tytäryhtiöosakkeet

SAK omistaa osake-enemmistön seuraavista kiinteistöosakeyhtiöistä:

	Osuus os.po:sta
KOy Pajalantie 19 (Järvenpää)	100,0%
KOy Sarviniitynkatu 4 (Kerava)	100,0%
KOy Laurinkatu 41 (Lohja)	69,0 %

Tilikauden tulos

SAK:n tilikauden tulos		18 316 280,45
Tilinpäätössirrot		
Varausten muutos		
Edustajakokousvarauksen lisäys		-800 000,00
Rahastosiirrot		
Siirto korjausrahastoon		-14 931 474,13
Lahjoitukset kulttuurirahastoon	-21 232,10	
Kulttuurirahastoon siirretään		
- kulttuurirahaston pääomalle		
hyvitettävä laskennallinen		
6 %:n korko	-93 277,90	
Kulttuurirahastosta katetaan		
- jaetut avustukset	102 000,00	-12 510,00
SAK:n tilikauden ylijäämä		2 572 296,32

Ehdotus ylijäämän käytöstä

Ylijäämä ehdotetaan liitettäväksi omaan pääomaan.

TULOSLASKELMA 1.1.-31.12.1999**VARSINAINEN TOIMINTA****1999****1998**

Tuotot

Toimintatuotot	2 622 014,09	2 319 858,55
Lehtituotot	2 487 262,50	2 382 847,48
Saadut avustukset	709 910,79	1 116 396,11
	5 819 187,38	5 819 102,14

Kulut

Henkilöstökulut		
Palkat	-27 233 261,85	-25 488 932,31
Henkilösivukulut	-10 270 949,71	-9 856 254,15
	-37 504 211,56	-35 345 186,46

Poistot

-2 079 510,10	-2 434 988,40
----------------------	----------------------

Muut kulut

Vuokra- ja vastikekulut	-2 138 730,09	-1 994 896,34
Järjestökulut	-5 139 553,09	-5 157 118,93
Materiaalikulut	-4 859 614,93	-4 986 833,86
Ulkopuoliset palvelut	-8 121 918,03	-7 482 483,98
Jäsenmaksukulut	-4 712 300,30	-4 673 900,16
Muut toimintakulut	-12 394 488,15	-12 126 269,48
*	-37 366 604,59	-36 421 502,75

Kulut yhteensä

-76 950 326,25	-74 201 677,61
-----------------------	-----------------------

Varsinaisen toiminnan kulujäämä

-71 131 138,87	-68 382 575,47
-----------------------	-----------------------

VARAINHANKINTA

Tuotot

Jäsenmaksutuotot	65 143 731,41	64 971 282,56
------------------	---------------	---------------

Kulujäämä

-5 987 407,46	-3 411 292,91
----------------------	----------------------

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Tuotot		
Osinkotuotot	537 787,31	62 163,00
Korkotuotot	6 353 725,74	7 889 963,75
Vuokratuotot	4 849 127,68	6 278 365,26
Muut sijoitus- ja rahoitustuotot	14 931 474,13	271 931,75
	26 672 114,86	14 502 423,76
Kulut		
Poistot ja arvonal. pys.vast.sijoit.	-447 643,65	0,00
Yhtiövastikekulut	-1 887 521,60	-2 770 595,30
Muut korkokulut	-13 018,00	-2 941,94
Muut sijoituskulut	-20 243,70	-42 454,25
	-2 368 426,95	-2 815 991,49
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	24 303 687,91	11 686 432,27
Tilikauden tulos	18 316 280,45	8 275 139,36
Tilinpäätössiirrot		
Varausten muutos	-800 000,00	-300 000,00
Rahastosiirrot	-14 943 984,13	8 930,20
Tilikauden ylijäämä	2 572 296,32	7 984 069,56

TASE 31.12.1999	1999	1998
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	897 452,55	713 803,49
Muut pitkävaikutteiset menot	930 399,04	57 434,15
*	1 827 851,59	771 237,64
 Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	518 400,94	540 000,98
Koneet ja kalusto	4 866 040,59	4 594 532,84
.	5 384 441,53	5 134 533,82
 Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	79 635 438,18	60 381 933,30
Joukkovelkakirja- ja muut saamiset	125 566 539,29	128 974 356,64
.	205 201 977,47	189 356 289,94
 Pysyvät vastaavat yhteensä	212 414 270,59	195 262 061,40
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Myyntisaamiset	769 697,20	1 565 992,00
Lainasaamiset	8 025 429,43	8 036 960,71
Muut saamiset	164 578,05	161 562,10
Siirtosaamiset	21 378 745,22	23 319 689,88
*	30 338 449,90	33 084 204,69
 Rahat ja pankkisaamiset	9 204 346,48	9 646 086,28
 Vaihtuvat vastaavat yhteensä	39 542 796,38	42 730 290,97
VASTAAVAA YHTEENSÄ	251 957 066,97	237 992 352,37

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Pääoma	198 079 648,28	195 095 578,72
Rahastot		
Kulttuurirahasto	1 647 910,03	1 635 400,03
Korjausrahasto	14 931 474,13	0,00
Käyttörahoasto	16 089 231,40	11 089 231,40
Ylijäämä	2 572 296,32	7 984 069,56
Oma pääoma yhteensä	233 320 560,16	215 804 279,71

TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

Vapaaehtoiset varaukset	2 400 000,00	1 600 000,00
-------------------------	--------------	--------------

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen		
Eläkevastuuvelka	6 203 010,00	6 670 376,00
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	120 000,00	2 120 000,00
Ostovelat	920 232,01	2 998 620,53
Siirtovelat	8 993 264,80	8 799 076,13
	10 033 496,81	13 917 696,66
Vieras pääoma yhteensä	16 236 506,81	20 588 072,66

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

251 957 066,97	237 992 352,37
----------------	----------------

RAHOITUSLASKELMA	1999 (1.000 mk)	1998 (1.000 mk)
Vars. toiminnan kulujäämä	-71 131	-68 383
Poistot	2 079	2 435
Varainhankinta	65 144	64 971
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	9 605	11 687
Tulorahoitus	5 697	10 710
Lyhytaikaiset saamiset, lisäys/vähennys	2 746	409
Korottomat lyhytaikaiset velat, lisäys/vähennys	-3 884	3 905
Toiminnan aih. rahavarojen muutos	4 559	15 024
Investoinnit ja sijoitukset		
Käyttöomaisuushankinnat ja tehdyt sijoitukset:		
Käyttöomaisuus	-3 808	-2 673
Käyttöomaisuusosakkeet	-746	-229
Sijoitusosakkeet ja -osuudet	-25 785	-6 762
Joukkovelkakirja- ja muut saamiset	-46 550	-43 998
Käyttöomaisuuden ja pitkäaikaisten sij. myynnit:		
Käyttöomaisuus	189	182
Käyttöomaisuusosakkeet	22 208	1
Joukkovelkakirja- ja muut saamiset	49 958	30 025
Rahojen muutos ennen lainojen muutosta	25	-8 430
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-467	-452
Rahojen ja pankkisaam.lisäys/vähennys	-442	-8 882
Tarkistus:		
Rahat ja pankkisaamiset 31.12.1999/1998	9 204	9 646
Rahat ja pankkisaamiset 1.1.1999/1998	-9 646	-18 528
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	-442	-8 882

2. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2.1 Valtion avustukset

SAK:n varsinaiseen toimintaan liittyvät valtionavut on esitetty varsinaisen toiminnan tuotoissa.
Valtionavut ovat seuraavat:

	1999	1998
Ammattiyhdistysarkisto	375 014,00	360 447,00
Luottamusmiestiedustelu	51 766,50	143 155,00
EAY-kongressi	200 000,00	0,00
Ideasta hankkeeksi projektit	0,00	184 876,41
Yhteensä	626 780,50	688 478,41

2.2 Muut tuotot

	1999	1998
EU:lta saadut avustukset:		
EMU-projekti	0,00	123 575,00
Ideasta hankkeeksi projektit	0,00	176 368,60
Muut	61 898,19	125 974,10
	61 898,19	425 917,70

2.3 Henkilöstökulut

Maksetut palkat ja palkkiot

	1999	1998
Palkat	28 048 125,89	26 642 771,89
Järjestökuluihin sisältyvät ansionmenetyskorvaukset ja palkkiot	147 648,89	178 745,53
Ostettuihin palveluihin sisält. palkkiot	1 026 551,20	1 025 458,12
Yhteensä	29 222 325,98	27 846 975,54

Henkilösivukulut

Eläkkeet	551 967,29	640 138,86
Eläkevastuun muutos	-467 366,00	-451 524,00
TEL-eläkevakuutusmaksut	7 745 961,77	7 478 483,28
Yhteensä	7 830 563,06	7 667 098,14
Muut henkilösivukulut	2 355 095,75	2 280 411,41
Yhteensä	10 185 658,81	9 947 509,55

Järjestökuluihin sisältyvät muut henkilösivukulut	5 906,50	7 149,71
Ulkopuolisiin palveluihin sisältyvät muut henkilösivukulut	40 642,20	40 625,05
Yhteensä	46 548,70	47 774,76

Henkilösivukulut yhteensä	10 232 207,51	9 995 284,31
----------------------------------	----------------------	---------------------

Henkilöstö keskimäärin	1999	1998
Toimitsijat	74	74
Toimistotyöntekijät	61	61
Yhteensä	135	135

Valtuuston jäsenten ja varajäsenten palkat ja palkkiot näistä tehtävistä	134 845,42	169 341,78
--	------------	------------

Hallituksen jäsenille ja varajäsenille ei ole maksettu palkkoja eikä palkkioita näistä tehtävistä. Hallituksen päätoimisten jäsenten eläkevakuutuksen perustana on 60 vuoden eläkeikä.

2.4 Poistot

Käyttöomaisuuden poistoperuste:

Aineettomat oikeudet: 4 vuoden tasapoisto

Muut pitkävaikutteiset menot: 3 vuoden tasapoisto (atk-koulutus)

Rakennukset: 4 % jäännösarvosta

Koneet ja kalusto: 25 % jäännösarvosta

	1999	1998
Aineettomista oikeuksista	378 462,35	269 474,06
Muista pitkävaikutteisista menoista	57 434,15	173 937,34
Rakennuksista ja rakennelmista	21 600,04	22 500,04
Koneista ja kalustosta	1 622 013,56	1 969 076,96
Poistot käyttöomaisuudesta yht.	2 079 510,10	2 434 988,40

Poistot ja arvonalennukset pysyvien vastaavien sijoituksista

KOy Laurinkatu 41, peruskorjaus

5 vuoden tasapoisto	232 599,76	0,00
Sijoitusrahasto-osuuksista	215 043,89	0,00
Poistot ja arvonalennukset	447 643,65	0,00

Tilikauden poistot yhteensä	2 527 153,75	2 434 988,40
------------------------------------	---------------------	---------------------

2.5 Vuokra- ja vastikekulujen erittely

	1999	1998
Huoneistovuokrakulut	405 553,11	419 098,57
Hoitovastikkeet	1 275 523,52	1 294 711,04
Rahoitusvastikkeet	6 211,98	3 745,80
Leasingvuokrat	38 135,48	47 480,93
Suoravuokraus, koneet	413 306,00	229 860,00
Yhteensä	2138 730,09	1 994 896,34

2.6 Tilinpäätössiirrot

Vapaaehtoisten varausten muutos		
Edustajakokousvarauksen lisäys	-800 000,00	-800 000,00
Tiedotus- ja järjestöprojekti- varauksen vähennys	0,00	500 000,00
Vapaaehtoisten varausten muutos	-800 000,00	-300 000,00

2.7 Rahastosiirrot

Siirto korjausrahastoon	14 931 474,13	0,00
Korko ja lahjoitukset	114 510,00	94 569,80
Jaetut apurahat	102 000,00	103 500,00
Kulttuurirahastosiirrot yhteensä	12 510,00	-8 930,20
Rahastosiirrot yhteensä	14 943 984,13	-8 930,20

3. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

3.1 Pysyvien vastaavien muutokset

Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset

	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Rakennukset	Koneet ja kalusto
Kirjanpitoarvo 1.1.	713 803,49	57 434,15	540 000,98	4 594 532,84
Tilikauden lisäykset	562 111,41	1 162 998,80	0,00	2 082 871,31
Tilikauden vähen.	0,00	0,00	0,00	-189 350,00
Tilikauden poistot	-378 462,35	-290 033,91	-21 600,04	-1 622 013,56
Kirjanpitoarvo 31.12.	897 452,55	930 399,04	518 400,94	4 866 040,59

	Osakkeet ja osuudet	Joukkovelkakirja- ja muut saamiset
Kirjanpitoarvo 1.1.	60 381 933,30	128 974 356,64
Tilikauden lisäykset	26 745 700,04	46 549 682,65
Tilikauden vähen.	-7 277 151,27	-49 957 500,00
Arvon alentuminen	-215 043,89	
Kirjanpitoarvo 31.12.	79 635 438,18	125 566 539,29

Muut osakkeet ja osuudet (pitkäaikaiset sijoitukset):

Yhtiön nimi	Lukumäärä	Omistus-osuus %	Nimellis-arvo	Kirjanpito-arvo
KOy Pajalantie 19 Järvenpää	20 320	100,0%	20 320 000,00	15 920 000,00
KOy Sarviniitynkatu 4, Kerava	2 000	100,0%	4 000 000,00	3 000 000,00
KOy Laurinkatu 41, Lohja	1 794	69,0 %	4 680,00	1 745 700,00
Hakaniemen Merikiinteistö Oy	3 325	28,7 %	3 325 000,00	11 442 898,20
KOy Itäkeskuksen Maamerkki	936	27,7 %	4 680,00	7 460 000,00
Aluepalvelukesk.				3 810 888,76
Muut osakkeet ja osuudet				4 470 995,07
Sijoitusrahasto-osuudet				31 784 956,15
Yhteensä				79 635 438,18

3.2 Arvopapereiden pörssiarvon/päivänarvon ja kirjanpitoarvon erotus

	Kirjanpito-arvo	Pörssiarvo	Arvon muutos
Pörssiosakkeet	146 278,70	1 398 797,20	1 252 518,50

Sijoitusrahasto-osuudet

	Kirjanpito-arvo	Päivän arvo	Arvon muutos
Korkorahastot	11 784 956,11	11 970 170,33	185 214,22
Yhdistelmärahastot	18 000 000,00	24 531 439,01	6 531 439,01
Osakerahastot	2 000 000,00	4 660 987,21	2 660 987,21
Rahastot yhteensä	31 784 956,11	41 162 596,55	9 377 640,44

3.3 Vaihtuvien vastaavien lainasaamiset

SAK:n koulutussäätiö	4 785 367,10	4 785 367,10
Muut	3 240 062,33	3 251 593,61
Yhteensä	8 025 429,43	8 036 960,71
V. 2000 erääntyvät	11 992,45	0,00
V. 2001 tai myöhemmin eräänt. osuus	8 013 436,98	8 036 960,71

3.4 Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Jäsenmaksusaamiset	16 500 000,00	16 500 000,00
Korkosaamiset	2 529 562,08	3 562 561,92
Ylikurssit/obligaatiot	1 531 858,00	1 917 720,00
Muut siirtosaamiset	817 325,14	1 339 407,96
Siirtosaamiset yhteensä	21 378 745,22	23 319 689,88

4. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1 Oman pääoman muutokset

Toimintapääoma 1.1.1999	195 095 578,72	191 579 100,46
Tilikauden 1998 ylijäämästä	2 984 069,56	3 516 478,26
Toimintapääoma 31.12.1999	198 079 648,28	195 095 578,72

Rahastot

Korjausrahasto		
Lisäys	14 931 474,13	0,00

Kulttuurirahasto 1.1.1999	1 635 400,03	1 644 330,23
Lisäys	114 510,00	94 569,80
Vähennys	-102 000,00	-103 500,00
Yhteensä	1 647 910,03	1 635 400,03

Käyttöraahasto 1.1.1999	11 089 231,40	6 089 231,40
Lisäys tilikauden 1998 ylijäämästä	5 000 000,00	5 000 000,00
Vähennys	0,00	0,00
Yhteensä	16 089 231,40	11 089 231,40
Rahastot yhteensä	32 668 615,56	12 724 631,43

Tilikauden ylijäämä	2 572 296,32	7 984 069,56
---------------------	--------------	--------------

Oma pääoma yhteensä	233 320 560,16	215 804 279,71
----------------------------	-----------------------	-----------------------

4.2 Vapaaehtoisten varausten muutokset

Edustajakokousvaraus 1.1.	1 600 000,00	800 000,00
Lisäys	800 000,00	800 000,00
Vähennys	0,00	0,00
Edustajakokousvaraus 31.12.	2 400 000,00	1 600 000,00
Varaus tiedotus- ja järjestötyöprojektiin	0,00	500 000,00
Lisäys	0,00	0,00
Vähennys	0,00	-500 000,00
Varaus tiedotus- ja järjestötyöprojektiin 31.12.	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset yhteensä	2 400 000,00	1 600 000,00

4.3 Pitkäaikainen vieras pääoma

(velka erääntyy viiden vuoden tai pitemmän ajan kuluttua)

	1999	1998
Eläkevastuuvelka 1.1.	6 670 376,00	7 121 900,00
Muutos	-467 366,00	-451 524,00
Eläkevastuuvelka 31.12.	6 203 010,00	6 670 376,00

4.4 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Vuosilomapalkkavelka	8 065 000,00	7 360 000,00
Muut siirtovelat	928 264,80	1 439 076,13
Siirtovelat yhteensä	8 993 264,80	8 799 076,13

5. VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

5.1 Vakuudet

	1999	1998
Muiden puolesta		
Takaukset	0,00	2 000 000,00

5.2 Muut vastuut

v. 2000 erääntyvät leasing-maksut	56 102,80	43 731,28
Myöhemmin erääntyvät leasing-maksut	162 153,46	163 617,40

Jani 1000000
 Vunnei Lannish
 Cui Lann
 Janno Koki
 Fahi Koki
 V. H. L.
 H. in Cui cum
 H. 55
 Fahi V. L. L.
 Vunna Pantapanas

Tobbe Ruusvaara
Pietari La
Maj: den Remahl
Pete Lyman
Maarn Saunonen
Ond Jon
Ala Jalo
Kilpi Salonen
L. La
Paimo Sami
Tun L-hari
Lille Pöör
tal. jääl.

Tampereella 14. päivänä maaliskuuta 2000

 HT 01

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n valtuustolle

Olemme tarkastaneet **Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n** kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1999. Hallituksen ja talouspäällikön allekirjoittama tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten ja muiden tilivelvollisten toiminnan lainmukaisuutta yhdistyslain säännösten perusteella.

Lausuntona esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot keskusjärjestön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja muille tilivelvollisille tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on yhdistyslain mukainen.

Tampereella maaliskuun 14. päivänä 2000

Tilintarkastusrengas Oy

Tapio Luoma, HTM

THJNTARKASTUSLAUSUNTO

Kansallisarkiston Ammattiyhdistysarkistolle myöntämä valtionapu 374 216,64 markkaa vuodelle 1999 on käytetty myöntämisperusteiden mukaisesti.

Helsingissä maaliskuuta 2000

Tilintarkastusrengas Oy



Tapio Luoma, HTM

14.3.2000

Tarkastustoimikunnan lausunto
valtuuston kevätkokoukselle 26. - 27.5.2000

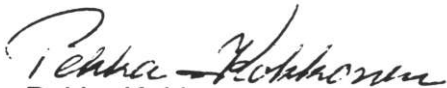
Tarkastustoimikunta on perehtynyt Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n toimintaan ja tilinpäätökseen vuodelta 1999 sekä tarkastanut tilinpäätökseen sisältyvän hallituksen ehdotuksen ylijäämän käytöstä.

SAK:n toiminta vuodelta 1999 on noudattanut toimintasuunnitelmaa ja toteutunut talousarvion mukaisesti. Varsinaisen toiminnan kulujäämä toteutui vuodelta 1999 edustajakokouksen hyväksymän taloussuunnitelman mukaisesti. Rahoitus kehittyi suotuisasti Merikiinteistön osakkeiden myynnistä johtuen. Tarkastustoimikunta on kuitenkin kiinnittänyt erityistä huomiota jäsenmäärän ja jäsenmaksun kehitykseen.

Lausuntona toteamme, että tilinpäätös joka sisältää toimintakertomuksen, tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot, antaa oikeat ja riittävät tiedot SAK:n toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilintarkastuskertomukseen viitaten ehdotamme, että tilinpäätös vuodelta 1999 vahvistetaan ja että hallituksen jäsenille ja muille tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus.

Tilinpäätös osoittaa ylijäämää 2 572 296,32 markkaa sen jälkeen kun edustajakokousvarauksen sekä kulttuuri- ja korjausrahastojen kirjaukset on tehty. Hallituksen toimintakertomukseen sisältyvä ehdotus ylijäämän liittämisestä omaan pääomaan on yhdistyslain ja sääntöjen mukainen.

Tarkastustoimikunta 14.3.2000


Pekka Kokkonen
varapuheenjohtaja


Jouni Syrjänen
sihteeri


Eila Hakanen


Veijo Tomperi


Vuokko Toivola

Jäsenyydet ja osakkuudet

Yhdistykset

Allianssi ry
Eurooppalainen Suomi ry
Lomaliitto ry
Palkansaajalehdet -Löntagasrtidningarna, Pale ry
Perhelomat ry
Pohjola-Norden ry
Reilun kaupan edistämisyhdistys ry
Solaris-Lomat ry
Suomalaisen työn liitto ry
Suomen Ammattiliittojen Lomajärjestö SAL ry
Suomen Ammattiliittojen Solidaarisuuskeskus SASK ry
Suomen Ammattitaito-Skill Finland ry
Suomen Mielenterveysseura ry
Suomen Pakolaisapu ry
Suomen YK-liitto ry
Tietotekniikan Liitto ry
Taksvärkki ry
Työterveyden Edistämiskeskus ry
Työväen Keskusmuseoyhdistys ry
Työväen Sivistysliitto ry
Palkansaajien Tutkimuslaitoksen Kannatusyhdistys ry
Työväenperinne ry

Säätiöt

Ammattienedistämislaitoksen Säätiö rs
Asuntosäätiö rs
Kansan Sivistysrahaston Säätiö rs
Kuntoutustoiminnan Tutkimussäätiö rs
SAK:n koulutussäätiö rs

Osakeyhtiöt

Itäkeskuksen Huipputoimistot Oy
Järjestöpalvelut Oy
Suomen Viestintärahoitus Oy
UP-Uutispalvelu Oy
Työväen Akatemian Kannatusosakeyhtiö
WO-Yhtymä

Kiinteistöyhtiöt

Hakaniemen Merikiinteistö Oy
Ki-Oy Itäkeskuksen Maamerkki
Ki-Oy Laurinkatu 41, Lohja
Ki-Oy Sarviniitynkatu 4, Kerava
Ki-Oy Otsonkulma
Ki-Oy Tuunaantupa

Osuuskunnat

Osuuskunta Suomen Messut
Osuuskunta Tradeka-Yhtymä
Kaunispään Huolto-osuuskunta
Osuusliike Elanto

Kansainväliset ammatilliset järjestöt

Euroopan ammatillinen yhteisjärjestö EAY
Pohjolan ammatillinen yhteisjärjestö PAY
OECD:n ay-liikkeen neuvoa-antava komitea
TUAC

Hallintoelimet

SAK:n valtuuston jäsenet ja varajäsenet

Valtuuston puheenjohtajat

Riskilä Jouni	KTV
Karjalainen-Huusko Ritva	Liikeala
Vimpuri Leena	Teva

Auto- ja konekaupan toimihenkilöliitto ry

Kaikkonen Sirkka-Liisa	Törmälehto Aimo
	Helenius Antti

Auto- ja Kuljetusalan Työntekijäliitto AKT ry

Bruce Esa	Turunen Kari
	Inkala Lauri
Jokikokko Esko	Takkinen Venho
	Ylihukka Kauko
Pitkälä Esa	Marjamaa Raimo
	Saarela Pertti
Rönni Tero 8.5.1999 saakka	
Ruotsalainen Pentti 8.5.1999 alkaen	Vierto Paavo
Tomperi Veijo	Kilpeläinen Antero
	Koskinen Juhani

Hotelli- ja Ravintolahenkilökunnan Liitto HRHL ry

Kontula Anita	Lehvonen Tuula
	Roos Merja
Miikkulainen Osmo	Miettinen Lauri
	Pyötsiä Susanna
Mäkeläinen Tarja	Nuutinen Siiri
	Voittanen Timo
Poikela Hilikka	Heino Eino-Pekka
	Nurmela Marjatta
Tähtinen Birgit	Oksanen Markku
	Toiviainen Ritva
Karjalainen Valpu	Seppänen Liisa
	Palomäki Pirkko-Liisa

Ilmailualan Unioni ry

Päivänen Osmo	Grundström Juha
	Winter Kari
Kemianliitto r.y.	
Jäppinen Kari	Kleemola Pasi
	Vallin Harri
Olin Inkeri	Kangasoja Marja-Liisa
	Laakso Leila
Elovaara Orvokki	Hyyti Kristiina
	Ilo Auli
Korhonen Tauno	Aalto Ilmo
	Rikkonen Markku

Kiinteistötyöntekijäin Liitto ry

Räty Veikko	Salovaara Seija
-------------	-----------------

Ristilä Ritva

Leppäkangas Sisko
Katila Olavi

Kunta-alan ammattiliitto ry

Elovaara Jorma

Harjula Mauri

Heikkinen Asta

Höök Jorma

Jakonen Raimo

Järvinen Klaus

Keskinen Kalevi

Leppälä Anna-Kaarina

Myllymäki Mauri

Pihlapuro Pentti

Salmivuori Maija

Suonpää Irma

Strand Tero

Tiihonen Tapio

Tervonen Seija

Väänänen Saara

Asara-Laaksonen Teija

Kasari Jorma

Korhonen Kyllikki

Laaksonen Kalevi

Lavikainen Juhani

Pussinen Eeva

Vuohiniemi Jouko

Liikealan ammattiliitto ry

Arponen Irja

Hakanen Eila

Hirvonen Eila

Kilpeläinen Eeva-Liisa

Kolehmainen Jukka

Paju Pirkko

Vyyryläinen Marja

Hirvikallio Martta

Järvinen Juha

Väisänen Juhani

Mulari Raija

Naukkarinen Teuvo

Lehtonen Juhani

Toikkanen Taina

Solatie Aino

Seppänen Merja

Ruoholahti Pauli

Liikamaa Reijo

Varonen Leena

Mikkonen Matti

Ruohonen Tuula

Seuna Sari

Törmänen Jouko

Lepistö Pekka

Saramäki Terttu

Puhilas Airi

Latva-Korpela Keijo

Siitonen Harri

Mäkinen Irmeli

Jaatinen Juha

Puska Timo

Korkalainen Seija

Kuikka Kari

Karjalainen Lea

Hintsala Tuula

Oinonen Pauli

Homanen Anja

Sundell Risto

Hietajärvi Liisa

Kokko Leeni

Vierikko Ritva

Bilund Juha

Mättänen Juhani

Hukka Hannu

Tervakangas Heikki

Forsström Jörgen

Rintala Vuokko

Mähönen Markku

Leinonen Aapeli

Saine Tuire

Vainio Marko

Nieminen Eija

Mäkelä Tarmo

Ahonen Marjatta

Sumusalo Leila

Aaltonen Margit

Koskenmäki Matti

Jauhiainen Juha

Utriainen Irma

Helo Ellen

Isokallio Pentti

Kavanen Anita 20.11.1999 saakka
Turunen Leila 20.11.1999 alkaen
Leppänen Eija

Lihavainen Raija

Elomaa Marja
Pöyhönen Kari

Suckman Anja

Valkeinen Markku

Vikman Michael

örling Risto

Metallityöväen Liitto ry

Korpi Juho

Kirveskari Liisa

Kontuvirta Jouko

Kämä Jukka

Peltonen Veijo
Santaharju Ahti
Stam Arno

Sundman Tage 8.5.1999 saakka
Vilkman Kari 8.5.1999 alkaen
Wallenius Kari

Laurila Marja-Leena

Alahäivälä Jouko

Falin Marja-Liisa

Kainu Mauri

Paananen Pentti

Peni Raili

Tikkanen Veikko

Paperiliitto ry
Kokkonen Pekka

Lammi Anna-Liisa 8.5.1999 saakka
Lipsanen Sirkka 8.5.1999 alkaen

Tyni Seppo

Ahtola Pertti

Laine Lea
Pohjalainen Marja
Aro Jorma
Poutiainen Pekka
Käkönen Riitta
Kiuru Eija
Leppänen Tuomo
Lehtinen Helena
Lammi Raija
Lattu Markku
Danska Liisa
Sandvik Kaija
Mäenpää Seppo
Puirava Raija
Saunavaara Sari

Harsunen Raimo
Tuikkanen Markku
Hietala Leevi
Ollakka Terttu
Räsänen Jaakko
Aallosvirta Vesa
Ruotsalainen Erkki
Gröhn Pentti
Nieminen Mauri
Raittila
Kanko Anja
Korkeakoski Lauri
Vilen Terttu

Koskela Kauno
Salonen Ari
Jokinen Heikki
Korte Arja

Nokela Teuvo
Jaakko Juhani
Kramsu Jari
Myllykoski Jari
Muhonen Jorma
Lehtinen Erkki
Mäenpää Kai
Leppänen Leila
Sundström Kirsti
Hytinen Urpo
Pyhäjärvi Risto
Pinola Urho

Miettinen Kari
Susi Pertti

Välimäki Auli

Pekkanen Markku
Ahonen Jouko
Byman Timo

Ukkonen Pekka	Tolonen Hannu Heikinmatti Markku Kärkkäinen Pekka
Postiliitto ry	
Heikkinen Timo	Niemi Jarmo Heinonen Veikko Romo Pentti Lappalainen Vesa Hevosmaa Maija
Lempinen Kari	
Jukkola Oili	
Puu-ja erityisalojen liitto ry	
Helvasto Anja	Puottula Kaija Puranen Reijo Vapalahti Keijo Nordman Harald Palokangas Pentti Kurki Tarja Hietanen Pekka Rantanen Olavi Kangas Matti Mattila Seppo Seppänen Martti Kurko Anja
Järvinen Raimo	
Kosonen Esko	
Lehtinen Reijo	
Korva Markku	
Pekonmäki Reijo	
Rakennusliitto ry	
Alho Ahti	Laine Seppo Kekarainen Erik Markkula Tauno Holopainen Ilpo
Kalenius Tapani	
Sirviö Eero	Kyllönen Matti Nätkinniemi Olavi Virtanen Reijo Kallio Timo Ojala Ismo Viitanen Jarkko Vähä-Herttua Keijo Laatikainen Arto Leinonen Matti Seppä Jari Saukkonen Lauri Kirjavainen Keijo
Marttila Markku	
Oinas Erkki	
Riuttala Erkki	
Räsänen Pertti	
Kormu Jouni	
Koskinen Seppo	
Rautatieläisten Liitto ry	
Raukola Tuomo	Hellsten Jorma Matilainen Reino Mäkelä Seppo Kaarakainen Erkki
Tuomi Jaakko	
Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL ry	
Hautaniemi Pirjo	Ahonen Leif Laine Aila Kantonen Eija Zitting Arvo Nieminen Matti Hyttinen Anna-Liisa
Laine Kari	
Launamo Arja	
Kivelä Taisto 20.11.1999 saakka Soininen Mauri 20.11.1999 alkaen	Autio Jouni
Vidgren Pirjo 8.5.1999 saakka	

Lehtonen Juhani 8.5.1999 alkaen	Vähä-Koivisto Risto
Suomen Merimies-Unioni ry Katila Terttu	Raunio Timo
Suomen Muusikkojen Liitto ry Filppu Veijo	Ala-Seppälä Kosti Yletyinen Jukka
Suomen Sosialidemokraattinen Sanomalehtimiesliitto ry Peltoniemi Seppo	Piskonen Heikki Pöllänen Marjatta
Sähköalojen ammattiliitto ry Kehusmaa Taisto Lähteenmäki Vesa Nieminen Antti Rimmistö Keijo	Korhonen Veijo Lahtinen Timo Saari Seppo Halminen Kari Littman Juhani Kuisma Ilkka Oinas Pentti
Teknisten ja Erikoisammattien Liitto Tekeri ry Hyppölä Inga Jurvanen Olli	Mäki Terhi Tiilikainen Sakari Kekki Harri Ahlstedt Merja
Tekstiili- ja Vaatetustyöväen Liitto Teva ry Toivola Vuokko Sallinen Vuokko Vähäkoski Anja	Inha Marjatta Laakso Maritta Vierimaa Tuula Kauppinen Meeri Saastamoinen Tuula Lindell Tuula
Valtion Yhteisjärjestö VTY ry Autonen Raimo Maarala Pirjo Mäkinen Pirjo Syrjänen Jouni Taipalus Tauno	Ontronen Olavi Hiltunen Olavi Korpela Kari Jakunaho Ilpo Pesonen Aune Takala Paula Olkkonen Olli Pekka Tuomela Jari Ripatti Lauri Hänninen Martti
Veturimiesten Liitto ry Elonen Risto	Ylikorkala Jorma Wallin Harry
Viestintäalan ammattiliitto ry Keronen Esko Päivärinta Merja Silfverberg Kristian Korhonen Reijo	Gabrielsson Vesa Kolehmainen Martti Siekinen Paula Luumi Lilja Sarjanen Reino Turunen Tuula Tanaka Helena

Myllymäki Taisto

Yleinen Lehtimiesliitto ry
Pekkola Timo

Hurme Hannu
Miikkulainen Merja

Puhe- ja esitysoikeudella

Valtion Yhteisjärjestö VTY ry
Seppelin Seppo

Sihvo Juha
Mattila Veli-Matti

Kaupanalalan Esimiesliitto KEL

Mika Valkonen

Pentti Niemelä 20.11.1999 saakka

Rautatievirkamiesliitto ry

1.4.1999 alkaen SAK:n jäsen

Taisto Laine

Tuula Rautio
Erkki Hokkanen

SAK:n hallituksen jäsenet

Varsinaiset jäsenet

Ihalainen Lauri, pj.
Ahmavaara Pekka, vpj.
Kannisto Tuulikki
Heino Juhani
Hynönen Pekka
Kallio Jorma
Koski Jarmo
Kovanen Sauli
Lehikoinen Kauko
Lehto-Kannisto Eija
Santamäki-Vuori Tuire
Levo Pentti
Lindfors Erik
Lundh Per-Erik
Lähteenmäki Jarmo
Määränen Heimo
Nelin Per-Erik
Oksa Pirkko
Korhonen Auli
Vanhala Kalevi
Rannisto Raimo
Rautaporrass Pekka
Remahl Maj-Len
Lyly Lauri
Savtschenko Ritva
Vallittu Timo
Väisänen Kalevi

Henkilökohtaiset varajäsenet

Sorsa Risto
Anttila Juhani
Helenius Antti
Korhonen Torsti
Koski Hannu
Rautavuori Leena

Liitto

SAK
SAK
SAK
Postiliitto
Rakennusliitto
HRHL
Liikeala
Paperiliitto
AKT
KTV 8.5.1999 saakka
KTV 8.5.1999 alkaen
Viestintäala
Metalliliitto
Metalliliitto
Paperiliitto
Tekeri
SM-U
Teva 1.9.1999 saakka
Teva 20.11.1999 alkaen
Puu- ja erityisalat
VTY
KTV
Liikeala
Sähköliitto
SEL
Kemianliitto
Puu- ja erityisalat

Liitto

Kiinteistöliitto
Postiliitto
ATH
Postiliitto
Rakennusliitto
HRHL

Höylä Mervi
Laitinen Raimo
Ropponen Ulla
Lahtinen Pekka
Mäkelä Matti
Vuorenmaa Erkki
Pennanen Artturi
Toivonen Veikko
Teräväinen Pekka
Ruokonen Tuula
Lepola Sakari
Jokinen Eila
Kuutschin Marja-Leena
Ahonen Päivi
Wikholm Hans
Pitkänen Raija
Puura Heli
Salonen Heikki
Ainasto Lauri

Liikeala
Paperiliitto
KTV
Viestintäala
Metalliliitto
Metalliliitto
Paperiliitto
Tekeri
SM-U
Teva
Puu- ja erityisalat
VTY 20.11.1999 saakka
VTY 20.11.1999 alkaen
KTV
Sähköliitto
SEL
Kemianliitto 20.11.1999 saakka
Kemianliitto 20.11.1999 alkaen
Puu- ja erityisalat

Yleisvarajäsenet

Kesseli Pentti
Kivistö mauri
Immonen Seppo
Metsänen Markku
Vikström Raimo
Berg Seppo
Puuska Marja
Kervinen Veijo
Asikainen Kari
Saarinen Viljo
Ahonen Pertti
Vingisaar Jaan
Mäenpää Irmeli
Norrmen Riitta
Hyytiäinen Ilari
Löhman Jorma
Erkkola Jouko
Kortekangas Kaija

Rautatieläisten Liitto
Rakennusliitto
KTV
SEL
Muusikkoliitto
Metalliliitto
Liikeala
Puu- ja erityisalat 20.11.1999 saakka
Puu- ja erityisalat 20.11.1999 alkaen
Paperiliitto
VTY 8.5.1999 saakka
VTY 8.5.1999 alkaen
HRHL
AKT
Sähköliitto
Metalliliitto
SSSL
Liikeala

Paananen Tapio
Korhonen Sulo
Saikkonen Kaarina
Sandelin Kyösti
Keränen Toivo
Koivunen Juhani
Hemberg Kari
Rostén Tauno
Ahonen Risto

Kemianliitto
Kemianliitto
VTY
HRHL
Teva
AKT
Viestintäala
Kiinteistöliitto
Tekeri

Tilintarkastajat

SAK:n 15. edustajakokouksen valitsemana tilintarkastajana on toiminut Tilintarkastusrengas. Päävastuullisena SAK:n tilintarkastajana toimi revisioneuvos Tapio Luoma, HTM.

Johtoryhmä

SAK:n hallituksen asettama johtoryhmä kokoontui yhteensä 33 kertaa. SAK:n sääntöjen mukaisesti johtoryhmä valmisti asioita SAK:n hallituksen kokoukselle ja käsittelee SAK:n sisäiseen toimintaan ja henkilöstöön liittyviä asioita.

Johtoryhmän jäsenenä toimivat: puheenjohtaja Lauri Ihalainen, hallituksen varapuheenjohtaja Pekka Ahmavaara, johtaja Tuulikki Kannisto ja osastopäälliköt: Mikko Paiho, Kirsti Palanko-Laaka, Pertti Parmanne ja Eero Heinäluoma. Johtoryhmän työskentelyyn osallistuivat henkilöstön edustajina luottamusmiehet Jorma Rusanen ja Jouko Räsänen.

Työvaliokunta

Hallituksen välittömänä apuelimenä toimiva työvaliokunta kokoontui kuusi kertaa valmistelevaan edunvalvonta- ja toimintapoliittisia asioita.

Varsinaiset jäsenet

Liitto

Lauri Ihalainen	SAK pj
Pekka Ahmavaara	SAK vpj.
Eija Lehto-Kannisto	KTV 8.3.1999 saakka
Tuire Santamäki-Vuori	KTV 8.3.1999 alkaen
Per-Erik Lundh	Metalliliitto
Maj-Len Remahl	Liikeala
Pekka Hynönen	Rakennusliitto
Raimo Rannisto	VTY
Kalevi Vanhala	Puu- ja erityisalat
Jarmo Lähteenmäki	Paperiliitto
Kauko Lehtikoinen	AKT
Ritva Savtschenko	SEL

Varajäsenet

Tuulikki Kannisto	SAK
Pekka Rautaportas	KTV
Jouni Riskilä	KTV
Lauri Lyly	Sähköliitto
Jorma Kallio	HRHL
Erik Lindfors	Metalliliitto
Pertti Ahonen	VTY 8.2.1999 saakka
Jaan Vingisaar	VTY 8.2.1999 alkaen
Pentti Levo	Viestintäala
Timo Vallittu	Kemianliitto
Juhani Heino	Postiliitto
Jarmo Koski	Liikeala

Muut valiokunnat

Viestintävaliokunta
Järjestövaliokunta
Nuorisovaliokunta
Ruotsinkielinen sihteeristö
Koulutusvaliokunta
Työelämän kehittämisen valiokunta
Oikeudellinen valiokunta
Tasa-arvovaliokunta
Eurooppa-valiokunta
Sosiaalivaliokunta

- Talousvaliokunta
- Henkilöstövaliokunta
- Ammattiyhdistysarkiston johtokunta

Toimialaneuvottelukunnat

- SAK:n valtion neuvottelukunta
- Kuljetusalan toimialaneuvottelukunta
- Kunta-alan neuvottelukunta
- Palvelualojen neuvottelukunta
- Teollisuusalojen neuvottelukunta

SAK:N JÄSENLIITTOJEN JÄSENISTÖN JAKAUMA 1999 AAKKOSJÄRJESTYKSESSÄ

LIITTO	MIEHIÄ	NAISIA	1999	1998 MUUTOS	HENK.
			YHT.	YHT.	
Auto- ja Konekaupan Toimihenkilöliitto ATH ry	2750	1468	4218	4263	-45
Auto- ja Kulj.alan Työnt.Liitto AKT ry	41840	8882	50722	49849	873
Hotelli- ja Ravint.henkilök. Liitto HRHL ry	7484	40759	48243	48565	-322
Ilmailualan Unioni ry	2973	910	3883	3694	189
Kaupanalalan Esimiesliitto ry (vain PAU:n jäsen)	2121	2941	5062	4722	340
Kemianliitto ry	20408	14147	34555	34944	-389
Kiinteistöyöntekijäin Liitto ry	4582	8797	13379	13881	-502
Kunta-alan ammattiliitto KTV ry *)	58500	152000	210500	220000	-9500
Liikealan ammattiliitto ry	24526	106560	131086	128286	2800
Metallityöväen Liitto ry	132451	34941	167392	166854	538
Paperiliitto ry	37152	12201	49353	49618	-265
Postiliitto ry	15401	10937	26338	26153	185
Puu- ja erityisalojen liitto ry	39066	11353	50419	51455	-1036
Rakennusliitto ry	73041	3551	76592	78746	-2154
Rautatieläisten liitto ry	15010	1725	16735	17330	-595
Rautatievirkamiesliitto ry	987	1070	2057		2057
Suomen Elintarviketyöläisten Liitto ry	17563	24979	42542	43497	-955
Suomen Merimies-Unioni ry	5683	4559	10242	10146	96
Suomen Muusikkojen Liitto ry	2458	798	3256	3220	36
Suomen Sos.Dem.Sanomalehtimiesliitto SSSL ry	250	84	334	334	0
Sähköalojen ammattiliitto ry	28409	1351	29760	29009	751
Teknisten ja Erikoisammattien Liitto ry	5439	4978	10417	10701	-284
Tekstiili- ja Vaatetustyöväen Liitto Teva ry	2447	15464	17911	18829	-918
Valtion ja erityispalvelujen liitto VAL ry	2437	6475	8912	8298	614
Valtion Yhteisjärjestö VTY ry	17422	10888	28310	28514	-204
Veturimiesten Liitto ry	2966	0	2966	3030	-64
Viestintäalan ammattiliitto ry	13622	14909	28531	29100	-569
Yleinen Lehtimiesliitto ry	100	58	158	162	-4
KAIKKI YHTEENSÄ	577088	496785	1073873	1083200	-9327

*) LIITON ARVIO

VTY:ÖÖN KUULUVAT JÄSENET (SISÄLTÄVÄT YLLÄOLEVIIN VTY:N LUKUIHIN

		VTY:n jakauma	Miehet	Naiset
Kunta-alan ammattiliitto KTV ry	2000			
Metallityöväen Liitto ry	600			
Suomen Merimies-Unioni ry	86	KTV	1000	1000
Merivartioliitto ry	532	Metalli	500	100
Tullimiesliitto ry	1537	SM-U	84	2
Valtion Ammattiliitto VAL ry	21760	Merivartiol.	470	62
Vankilavirkailijain Liitto ry	1795	Tullil.	1110	427
VTY:ÖÖN JÄSENET YHTEENSÄ	28310	VAL	12804	8956
		Vankilavirk.	1454	341
		YHTEENSÄ	17422	10888

YHTEENSÄ

28310

LAUSUNNOT

Jäsenpalveluosasto

Sisäasiainministeriö

Euroopan unionin aluepolitiikka: uuden rakennerahastokauden tavoite 1- ja 2 - ohjelmien valmistelu (7.1.1999)

Sisäasiainministeriö

Luonnos asetukseksi rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnosta (10.12.1999)

Palkansaajakeskusjärjestöt

Työministeriö

ILO:n 86.Kansainvälisessä työkonferenssissa hyväksytty suositus nro 189 (15.1.1999)

Työministeriö

ILO:n 86.Kansainvälisessä työkonferenssissa hyväksytty Työelämän perusoikeuksien julistus (22.4.1999)

Työministeriö

Ehdotukset tuleviksi ILO:n Työkonferenssin aiheiksi portofolio) (18.8.1999)

Työministeriö

ILO:n sopimusten nro 31, 46, 51, 61 ja 66 mahdollinen peruuttaminen (27.8.1999)

Työministeriö

ILO:n 87.Kansainvälisen työkonferenssin hyväksymät yleissopimus ja suositus, jotka koskevat lapsityön pahimpien muotojen kieltämistä ja välittömiä toimia niiden eliminoimiseksi (15.9.1999)

Sisäasiainministeriö

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi rakennerahastojen kansallisesta hallinnoinnista (21.9.1999)

Työministeriö

ILO:n 88. työkonferenssi kesäkuussa 2000.Maternity protection at work (11.11.1999)

Kauppa- ja teollisuusministeriö

Käytetyn ydinpolttoaineen loppusijoitushanke(23.11.1999)

Vakuutusvalvontavirasto

Lausunto Vahinkovakuutusosakeyhtiö Pohjolan vakuutuskannan luovutuksesta Skandia Skadeförsäkringsaktiebolaget:lle (25.11.1999)

Työympäristöosasto

Työministeriö

Raportit ratifioimattomista yleissopimuksista ja suosituksista (sopimus nro 144 ja suositus nro 152) (5.1.1999)

Työministeriö

Programme of sectoral meetings for the 2000 - 2001 biennium (5.1.1999)

Työministeriö

Draft Code of practise on ambient factors at the workplace (7.1.1999)

Työministeriö

Euroopan sosiaalinen peruskirja/ riippumattomien asiantuntijoiden johtopäätökset (12.1.1999)

Uudenmaan työsuojelupiiri

Lausunto TsHallA:n 3§:ssa tarkoitetun työsuojelutarkastajan viran hakijoista (18.1.1999)

Työministeriö

YK:n taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskeva yleissopimus / Suomen neljäs määräaikaisraportti (26.2.1999)

Ympäristöministeriö

Ehdotus Suomen kestävän kehityksen indikaattoreiksi (1.3.1999)

Opetusministeriö

Valtakunnallisten erikoisoppilaitosten valtionapu (17.3.1999)

Oikeusministeriö

Kilpailutuomioistuintoimikunnan ja markkinatuomioistuintyöryhmän mietinnöt (25.3.1999)

Työministeriö

Komission direktiiviehdotukset koskien rajanylittävien palvelujen alalla kolmansista maista lähetettäviä työntekijöitä (7.4.1999)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Tasa-arvoasioiden organisointi- ja sijaintiöryhmän muistio (14.4.1999)

Työministeriö

Uudistetun Euroopan sosiaalisen peruskirjan hyväksyminen (21.4.1999)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Terveystarkastukset työterveyshuollossa ja työntekijöiden tietosuojatyöryhmän muistio (26.4.1999)

Työministeriö

Tietoyhteiskuntaraportti: Tiedon valtateiltä luovuuden lähteille (27.4.1999)

Työministeriö

Euroopan sosiaalinen peruskirja/ Suomen viides määräaikaisraportti (21.5.1999)

Suomen Standardisoimisliitto SFS

Kysely henkilösuojain standardiehdotuksista prEN 13484 Helmets for users of luges ja ISO/DIS 10333-5 Personal fall-arrest systems - Part 5: Connectors (24.5.1999)

Työministeriö

Meeting of experts on safety in the use of insulation wools (Geneva, 4-14 October - draft Code of Practise) (24.5.1999)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriön oikeus hyväksyä tarkastuslaitokset ja näiden laitosten toiminnan valvonta (29.5.1999)

Työministeriö

ILO:n vuosiraportti 1999 sopimusten 11, 12, 105, 144, 149, 156, 159, 160, 161, 162, 167 ja 176 osalta (I osa) (10.6.1999)

Liikenneministeriö

Liikenteen toimintalinjat ympäristökysymyksissä (14.6.1999)

STUK - Säteilyturvakeskus

ST-ohjeluonnos 7.4 (=Säteilyannosten rekisteröinti) (12.8.1999)

Ulkoasiainministeriö

YK:n kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskeva yleissopimus; Suomen 4. määräaikaisraportti (22.8.1999)

Kauppa- ja teollisuusministeriö

Ehdotukset kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksiksi sähkölaitteistojen turvallisuudesta ja sähkötyöturvallisuudesta (30.8.1999)

Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunta

Jäsen ehdotus työntekijöiden edustuksesta yritysten hallituksissa (A 1198/euro) (30.8.1999)

Työministeriö

Lausuntopyyntö EUEC 16-201(19.10.1999)

Oikeusministeriö

Osuuskuntalakiuudistus(21.10.1999)

Uudenmaan työsuojelupiiri

TsHallA:n 3 §:ssä tarkoitetun työsuojelutarkastajan viran hakijat(3.11.1999)

Ulkoasiainministeriö

European Social Charter.The Fifth Periodic Report of the Finnish Government (Euroopan sosiaalinen peruskirja/ Suomen 5. määräaikaisraportti) (8.11.1999)

Lausuntopyyntö kirjanpitolain ja tilintarkastuslain muuttamisesta (17.11.1999)

Työministeriö

Euroopan neuvoston sosiaalinen peruskirja/ Suomen 5. määräaikaisraportti / siihen liittyvät lisäkysymykset (15.12.1999)

Lausunto tilinpäätöslomake-työryhmän raportista (22.12.1999)

Oikeusministeriö

Kiinteistön- ja vuokrahuoneiston välitys -työryhmän mietintö (22.12.1999)

Työympäristöosasto /Yhteiskuntapoliittinen osasto

Pohjoismaiden neuvoston Suomen valtuuskunta

Jäsen ehdotus koskien Pohjoismaiden toimintaa sosiaalisten laatustandardien painottamiseksi Maailmanpankissa (A 1197/euro)(31.8.1999)

Verohallitus

Pienyrittäjien verotusmenettelyn kehittämistyöryhmän muistio (18.8.1999)

Yhteiskuntapoliittinen osasto

Sosiaali- ja terveysministeriö

Vakuutusvalvontaviraston perustamisesta johtuvat asetusten muutokset (8.1.1999)

Verohallitus

Luonnos verohallituksen päätökseksi matkakuluvähennyksen määrästä vuodelta 1998 toimitettavassa verotuksessa (8.1.1999)

Verohallitus

Verovapaista matkakustannusten korvauksista vuonna 1999 annetun Verohallituksen päätöksen muuttamisesta (11.1.1999)

Kuluttajavirasto

Kuluttajaviraston ja kuluttaja-asiamiehen uudet painopisteet 2000 - 2002 (1.2.1999)

Opetusministeriö

Lausunto elinikäisen oppimisen hankkeen loppuraportista (8.2.1999)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Ehdotus neuvoston asetukseksi (EY) sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta (komission esittämä), KOM (98) 779 lopullinen (10.2.1999)

Opetusministeriö

Ammatillisen lisäkoulutuksen pedagogiikan arvioinnista (26.4.1999)

Eduskunnan talousvaliokunta

Sähköinen kaupankäynti (U 4/1999 vp) (27.4.1999)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lailla perustettujen eläkelaitosten vakavaraisuusvaatimuksia, hallinnon kelpoisuutta, sijoitustoiminnan järjestämistä sekä viranomaisvalvonnan selventämistä koskevat esitykset (5.5.1999)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausuntopyyntö isätoimikunnan mietinnöstä, komiteamietintö 1999:1 (10.5.1999)

Opetusministeriö

Opetushallituksen esityksestä ammatti- ja erikoisammattitutkinnoiksi (3.6.1999)

Ympäristöministeriö

Kioton pöytäkirjan toimeenpanon valmistelu (3.6.1999)

Opetusministeriö

Ammatillisen peruskoulutuksen näyttöjen toteuttaminen (26.8.1999)

Ulkoasiainministeriö

MAI-neuvottelujen kokemus ja arvio WTO:n investointeja koskevasta järjestelystä (1.9.1999)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Työeläkejärjestelmän kilpailuselvityksen väliraportti (31.8.1999)

Ympäristöministeriö

EU:n ilmastostrategia, lausuntopyyntö 2 (1.9.1999)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Hallituksen esitys laiksi työntekijän eläkemaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun huomioon ottamisessa eräissä päivärahoissa (7.9.1999)

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausunto komission tiedonannosta "KOHTI LISÄELÄKKEIDEN YHTENÄISMARKKINOITA Vihreää kirjaa lisäeläkkeistä yhtenäismarkkinoilla koskevan lausuntokierroksen tulokset" (KOM (1999) 134 lopullinen)(20.9.1999)

Opetusministeriö

Koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelma 1999 - 2004 (1.10.1999)

Verohallinto

Luonnos Verohallituksen päätökseksi matkakuluvähennyksen määrästä vuodelta 1999 toimitettavassa verotuksessa (18.10.1999)

Verohallinto

Lausuntopyyntö vuonna 2000 ennakoverotuksessa käytettävistä tuloista ja vähennyksistä (15.11.1999)

Ympäristöministeriö

Lausuntopyyntö valtakunnallisia alueiden käyttötavoitteita koskevan valtioneuvoston päätöksen luonnoksesta (17.11.1999)

Verohallinto

Luonnos Verohallituksen päätökseksi vuodelta 2000 toimitettavassa verotuksessa noudatettavista luontoisetujen laskentaperusteista (18.11.1999)

Ulkoasiainministeriö

EY-GCC- vapaakauppasopimusneuvottelut (15.12.1999)

Löntagaren

Löntagaren fortsatte under år 1999 utvecklandet av tidningens innehåll och grafiska utformning enligt de riktlinjer som tidigare fastställts. Speciell uppmärksamhet fästes vid materialets journalistiska utformning, så att största möjliga genomslagskraft skulle uppnås. I syfte att fördjupa materialet fästes ökad vikt vid researchen och tematiseringen av innehållet fördes vidare.

I vart och ett av årets tio nummer behandlades ett specialtema. Detta förverkligades i samarbete med kollegan Palkkatyöläinen. De teman som behandlades var i nummerföljd: Förtroendemannens situation, Finland inför riksdagsvalet, jobb upp och ner, arbetslivets förnyelse, det gränslösa Europa, säsongarbete, ägarnas vinster, lokala avtal, solidaritet och industriell användning av trä. I ett specialtema för Löntagaren (nr 6) uppmärksammades Metallarbetarförbundets 100 års jubileum speglat i 350-åriga Fiskars bruk. Den finlandssvenska specialbevakningen, som är Löntagarens särskilda gebit, skedde i reportage från arbetsliv och svenskbygder, i personintervjuer och bevakning av finlandssvenskt kulturliv.

Löntagarens internetsidor utvecklades under året. En utvald del av tidningens innehåll finns efter varje nummer tillgängligt på internet. Materialet omredigeras inte, utan sätts upp som sådant. Sammanlagt överfördes under året 188 artiklar till internet.

Tidningens volym beskrivs av det totala sidantalet 372 fördelat på 10 utgåvor med 32 - 44 sidor och en upplaga på 22 000 exemplar. Största beställare är KAT med 7 500 ex, Metall med 5 200 ex och Kemifacket med 1300 ex.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Siltasaarenkatu 3 A, PL 157, FIN-00531 Helsinki, puh (09) 7721 1, fax (09) 7721 447, internet: <http://www.sak.fi>

Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf

Broholmsgatan 3 A, PB 157, FIN-00531 Helsingfors, tel (09) 77211, fax (09) 7721 447, internet: <http://www.sak.fi>

The Central Organisation of Finnish Trade Unions SAK

Siltasaarenkatu 3 A, PL 157, FIN-00531 Helsinki, tel (09) 7721 1, fax (09) 7721 447, internet: <http://www.sak.fi>